„Satul este tipul rezumativ, sinteza neamului."
- Dimitrie Gusti -

POENĂREI

STRĂBUNA VATRĂ NATALĂ

AN II * NR. 2 * 1 DECEMBRIE 2005

ÎNTÂLNIREA FIILOR SATULUI

20 AUGUST 2005

Portul popular din Poenărei

Formă a culturii tradiționale, portul popular din Poenărei prezintă, prin varietatea motivelor ornamentale realizate într-o amplă gamă cromatică, valențe artistice remarcabile. Costumul popular femeiesc, a cărui linie structurală este dată de fota înfășurată strâns pe corp, cuprinde ca piese componente: fota simplă învârgată sau fota aleasă cu fir și lână, ia în „ciupage", cu ornamente predominant geometrice, dar și florale, realizate din fir auriu și arnici, sau mărgele, culorile dominante fiind roșul și negru.

Țesătura de păianjen a maramelor estompează, datorită albului strălucitor, culorile vii risipite din belșug pe ii și fote, conferind poenărencelor o evidentă notă de distincție.

Portul popular bărbătesc din Poenărei, prin structura sa: cioareci strâmți din dimie albă, cu croi în cusătură „aleasă", cămașă cu poale strânsă, la mijloc, în chimir își are rădăcinile în străvechiul fond cultural traco-dacic, constituind el însuși o dovadă neîndoielnică a continuității noastre în acest spațiu mioritic.

POENĂREI

– repere etnoculturale –

Geneza unei formaţiuni comunitare săteşti este, cronologic, imposibil de determinat. Deşi urme ale existenţei unei comunităţi umane preistorice datează încă din neolitic, atestarea documentară iniţială a satului Poenărei din **10 noiembrie 1528** constituie prima bornă fixată în memoria documentelor pe traiectul îndelung evolutiv al acestei categorii social-teritoriale complexe formate din „vatră" şi „hotar". Consemnarea din hrisovul emis de către cancelaria domnească a lui Radu de la Afumaţi referitoare la „hotarul Poenăreilor" atestă, în esenţă, caracterul unei aşezări constituite cu mult anterior, cu limite precis determinate.

Satul **Poenărei** – sat de interfluviu, situat în extremitatea nord-vestică a fostului judeţ Muscel, la hotarul cu judeţul istoric Argeş, are o poziţie dominantă în bazinul Râului Doamnei, altitudinea maximă înregistrând 895 m.

Poenăreiul constituie o autentică „oază" de „autohtonism muntenesc", într-un context etnografic influenţat considerabil de particularităţile etnoculturale şi de cele lingvistice ale unei populaţii majoritare originare din Transilvania, care s-a stabilit, în perioada medievală, pe teritoriul aşezărilor limitrofe: Corbi, Corbşori, Stăneşti şi Galeş.

Consemnarea reputatului sociolog român Henri H. Stahl referitoare la evoluţia structurii obştii satului **Poenărei** este de extremă importanţă pentru istoria locală şi zonală: *„Acest sat – care se află bine ascuns într-o poiană a pădurii dintre Râul Doamnei şi râul Vâlsan – a avut, ca sat de moşneni, cândva, parte de un trup de moşie mult mai mare decât acum şi documentele arată cum, rând pe rând, începând din veacul al XVII-lea, micul boier negustor Rucăreanu l-a cumpărat, fără ca, totuşi, sătenii din Poenărei să fie „rumâniţi", rămânând moşneni liberi, oieri şi podgoreni specializaţi în livezi de mere. Interesant e că documentele arată că, deseori, ce cumpărau Rucăreanu şi urmaşii lui, nu era pământ, ci doar merii plantaţi pe pământul care, potrivit obiceiului locului, era devălmaş, fiind luat în stăpânire „locurească" doar cât putea fiecare să runculuiască din pădure şi să puie pomi fructiferi. Documentele arată cum, pe încetul, aceste stăpâniri „locureşti" s-au transformat în „ocini", boiernaşul cumpărător ajungând a intra în rândurile moşnenilor, chiaburindu-se desigur, dar ca un splendid exemplar de ţăran ridicat la un nivel de cultură cu totul deosebită".*

Henri H. Stahl **[1901-1991]**– remarcabil etnosociolog, istoric şi jurist român. Licenţiat în drept (1921). Doctor în filozofie; profesor de sociologie la Universitatea Bucureşti. Studii de sociologie istorică. Membru corespondent al Academiei R.S.R. (1974). Reprezentant de seamă al „Şcolii de sociologie" de la Bucureşti. În domeniul investigaţiei în ştiinţe sociale, foloseşte tehnica „arheologiei sociale". [Romulus Vulcănescu – *Dicţionar de etnologie*, Bucureşti, 1979].

BISERICA DE LEMN „CUVIOASA PARASCHIVA"

Dominând, prin monumentalitatea şi armonia proporţiilor sale, vatra satului Poenărei – străveche aşezare de moşneni, atestată documentar iniţial la 15 noiembrie 1528 – Biserica de lemn „Cuvioasa Paraschiva", edificată în perioada anilor 1937-1943, reprezintă o chintesenţă a artei meşterilor cruceri din zonă, o realizare de excepţie a arhitecturii ecleziastice din Ţara Românească. Durată într-un spaţiu sacru, pe care s-au înălţat, de-a lungul vremurilor şi au dispărut sub vremi, sfinte locaşuri de cult, Biserica „Cuvioasa Paraschiva" este un altar de credinţă ortodoxă la care s-au adăpat, din nesecata învăţătură divină, sufletele multor credincioşi.

Existenţa unor biserici anterioare în satul Poenărei este confirmată documentar, sau prin tradiţia orală locală, precum şi prin consemnarea hramurilor: „Sf. Gheorghe" şi „Sf. Nicolae" ale acestora. Astfel, «Harta austriacă» redactată de Specht în anul 1790 înregistra „o biserică de lemn şi 14 case" în satul Poenărei. În «Catagrafia Mitropoliei Ungrovlahiei din anul 1840», se menţiona că „biserica de lemn este făcută de ani 134 de Badea Butoi şi Pătru Ciomagu", datând, aşadar, din anul 1706.

În succesiunea locaşurilor de cult din vatra satului, se înregistra, în anul 1858, „clădirea unei biserici din bârne de stejar, reclădite, din acelaşi material, în 1898", construcţia fiind, peste numai trei decenii, în pericol iminent de prăbuşire.

Vizitând, în anul 1921, Biserica din Poenărei, remarcabilul monografist C. Rădulescu-Codin menţiona: „Biserica era păstorită de preotul Serafimescu. La Poenărei, în cimitirul bisericii, unde sunt îngropaţi parte din membrii familiei Poenăreanu, am văzut păstrate în cutii cu ram şi geam frumoase odoare de la cei trecuţi la Domnul: fotografii, haine, săbii şi coroane – unele în amintirea Avidei Dobrescu-Argeş, altele în amintirea altor membri. De asemenea, în curtea bisericii, se găseşte un frumos monument ridicat de săteni şi învăţătorii din apropiere, prin stăruinţa apostolilor satului şi a unui fiu al Poenăreilor, Dr. I. Mitulescu – în amintirea aceluia care a fost fala Muscelului şi a învăţătorilor lui, Nae Andreescu."

În opera de înălţare şi de desăvârşire a actualului locaş de cult, s-au îngemănat creator talentul şi dăruirea **proiectantului**: renumitul arhitect muscelean Dimitrie Ionescu–Berechet, autorul unor remarcabile construcţii publice în stil neoromânesc, a **pictorilor**: Ion şi Pantelimon Fleşaru din Câmpulung-Muscel şi a **meşterilor** care l-au împodobit, prin măiastra dăltuire a lemnului, cu iconostas şi strane, relevând, astfel, o concepţie unitară, născută sub zodia artei autentice.

„La săvârşirea" – prin osârdia preotului paroh Ioan Constantinescu – „a acestui sfânt locaş", precum se consemnează în pisanie, „au contribuit, mai ales, familiile: Vică Poenăreanu şi dr. Mitulescu, Maria-Avida şi generalul Victor Nanu, precum şi enoriaşii satului Poenărei cum şi alţi buni creştini ale căror nume s-au scris spre veşnică pomenire în sfântul altar", membrii comitetului activ de construcţie: înv. Gh. Gh. Popescu, Ion I. D. Uşurelu, Grigore I. Grigorescu, Gh. I. Andreescu, Ion A. Andreescu, Nicolae Dumitrescu, Gh. I. D. Uşurelu, Petru Mailat şi Grigore Diaconu – ostenitori în acţiunea de colectare a fondurilor necesare efectuării lucrărilor de construcţie, realizării picturii murale şi înzestrării bisericii cu mobilier şi obiecte de cult. Slujba de sfinţire oficiată de către arhiereul Veniamin Pocitan Ploieşteanul a încununat stăruitoarea muncă a ctitorilor ştiuţi ori neştiuţi ai sfântului locaş.

Construită din bârne masive de stejar, pe temelie înaltă din piatră de râu, biserica prezintă un plan în formă de cruce, cu absida altarului poligonală decroşată şi pridvor deschis pe latura vestică, fiind compartimentată în: pronaos, naos şi altar. Naosul este supraînălţat prin turla octogonală a Pantocratorului şi se separă de altar printr-un iconostas de lemn amplu decorat. În pronaos, un cafas – cu acces pe o scară de lemn – sporeşte considerabil capacitatea locaşului de cult.

Decorul arhitectural conferă bisericii valenţe artistice incontestabile fiind distribuit la: stâlpii, fruntarul şi arcele pridvorului, pe brâul supraînălţat în torsadă, întrerupt de ancadramentele sculptate ale ferestrelor, la montanţii verticali dispuşi între brâu şi cornişă pentru delimitarea spaţiilor destinate scenelor pictate din exterior şi la limitele unghiulare ale turlei octogonale.

Pictura murală – interioară şi exterioară – realizată în anii 1942–1943 se integrează armonios ansamblului, prin programul iconografic adaptat spaţiului existent, fresca relevând influenţe neobizantine, un desen sigur şi un repertoriu cromatic adecvat. Tablourile votive înfăţişează imaginea ascendenţilor unor ctitori: Grigore Poenăreanu şi Ecaterina Poenăreanu, dar şi a regelui României, Mihai I, precum şi cea a patriarhului Bisericii Ortodoxe Române, Nicodim Munteanu.

PROGRAMUL ICONOGRAFIC

Pictura bisericilor ortodoxe constituie – după aprecierea prof. Ene Branişte de la Institutul teologic din Bucureşti – „nu doar un simplu mijloc de decorare a locaşurilor sfinte, vizând încântarea ochilor şi satisfacerea simţului estetic al privitorilor, ci «o teologie în imagini» pentru a cărei corectă executare şi înţelegere sânt necesare cunoştinţe de dogmă, de Sfântă Scriptură şi de exegeză, de cult şi de istorie bisericească etc.".

Programul iconografic al bisericii din Poenărei este conceput în raport cu principiile enunţate de către echipa renumiţilor pictori, fraţii Ion şi Pantelimon Fleşaru din Câmpulung-Muscel, care au înveşmântat în haina artei de „bună tradiţie bizantină" pereţii multor aşezăminte religioase, în zona Muscelului, în special, în perioada interbelică.

Referindu-se, în amplul său studiu «Iconografia artei bizantine şi a picturii feudale româneşti», la rolul picturilor în locaşurile de cult, I. D. Ştefănescu considera că „picturile dau glas monumentelor; ele cristalizează idei, simţiri şi viaţă, reprezintă documente şi izvoare de istorie".

Caracterul documentar al picturii murale de la Biserica «Cuvioasa Paraschiva» din Poenărei rezidă, printre altele, din conceperea tablourilor votive care imortalizează: portretul M. S. Regele Mihai I, conducătorului statului român, al patriarhului Bisericii Ortodoxe Române, Nicodim Munteanu, ale ascendenţilor unora dintre ctitori: Ecaterina şi Gheorghe Poenăreanu; precum şi din consemnarea pictată, pe un panou din altar, a tuturor celor care s-au străduit în opera de înălţare a sfintei biserici din sat.

Programul iconografic este raportat la structura planimetrică a bisericii şi, evident, la dimensiunile acesteia. În pridvorul deschis de pe latura vestică, sunt reprezentate scenele biblice imaginând „Raiul" – în stânga accesului principal în biserică – şi „Iadul" – în dreapta acestuia. Deasupra uşii de intrare, este fixată pisania cu text incizat pe o placă de marmură albă. Plafonul este pictat cu medalioanele circulare: „Iisus Emanoil" încadrat de „Maica Domnului" şi „Sf. Prooroc Ioan Botezătorul" delimitate de „Sf. Apostol Filip" şi „Sf. Apostol Petru".

În interior, pe peretele vestic al pronaosului, sunt dispuse, de la stânga la dreapta, portretele: „M. S. Regele Mihai I", „Mitropolitul Iosif", „Grigore Poenăreanu", „Ecaterina Poenăreanu".

Sub cafas, pe peretele sudic, sunt figuraţi: „Cuviosul Eftimie" şi „Cuviosul Stelian" iar, spre nord, „Cuviosul Antonie cel Mare". Scenele: „Botezul lui Iisus" şi „Sf. Ioan Botezătorul" completează programul iconografic al spaţiului vestic al pronaosului. Pe peretele sudic interior al pronaosului, pictura este repartizată în două registre: în registrul inferior, „Sf. Muceniţă Ecaterina" şi „Sf. Iustina", iar, în registrul superior, „Iisus cu Samarineanca la puţ" şi „Doamne ajută-mă". Pe peretele opus al pronaosului, spre nord, într-o distribuţie similară, sunt prezentaţi: „Sf. Cuvioasă Paraschiva" şi „Sf. Muceniţă Filofteia", iar deasupra acestora, „Fiică, ţie-ţi zic scoală-te", şi „Doamne, mântuieşte-ne că pierim".

Programul iconografic al naosului este, evident, mai amplu, întrucât dispunerea acestuia în formă de cruce, a determinat amplificarea spaţiului destinat scenelor religioase.

Pe peretele sudic, încadrând fereastra, sunt reprezentate scenele: „Sf. Haralambie", „Sf. Mucenic Teodor Tiron", „Vestirea păstorilor", „Sf. Mucenic Trifon", „Naşterea Domnului", „Sf. Mucenic Gheorghe" şi „Dreptul Judecător".

Pe peretele nordic, sunt pictate scene biblice şi figuri de sfinţi: „Sf. Împăraţi Constantin şi Elena", „Izbăvirea lui Adam", „Învierea Domnului", „Mironosiţele la mormânt", „Sf. Arhangheli Mihai şi Gavril", „Sf. Mucenic Dimitrie", „Sf. Mucenic Pantelimon" şi „Maica Domnului".

Pe cupola Pantocratorului, sub „Iisus Pantocrator”, sunt dispuşi, pe colţuri, Sfinţii Evanghelişti: Matei, Ioan, Luca şi Marcu împreună cu simbolurile lor religioase. Între cele opt ferestre ale turlei, sunt pictaţi opt sfinţi prooroci. Sub aceştia, este zugrăvită „Liturghia îngerescă”.

Pe iconostasul măiestrit sculptat în lemn de stejar, care separă naosul de altar, cele trei registre amplifică programul iconografic al spaţiului interior, prin icoane mobile şi fixe.

Registrul inferior cuprinde tablourile reprezentând pe „Cuvioasa Paraschiva” – icoana de hram a bisericii –, „Înălţarea lui Iisus ”, „Sf. Ioan Botezătorul” (icoană argintată), uşa diaconească cu „Sf. Arhanghel Mihail”, „Maica Domnului” (icoană argintată), uşile împărăteşti cu dvera, pe care este pictată scena „Bunei Vestiri”, „Iisus Hristos” (icoană argintată), uşa diaconească cu „Sf. Arhanghel Gavril”, „Sf. Erarh Nicolae” (icoană argintată) şi „Sf. Gheorghe”.

Registrul median este format din icoanele: „Naşterea Sf. Fecioare”, „Intrarea în biserică”, „Naşterea Domnului”, „Botezul Domnului”, „Întâmpinarea Domnului”, „Buna Vestire”, „Cina cea de Taină”, „Duminica Floriilor”, „Învierea lui Iisus”, „Înălţarea lui Iisus”, „Pogorârea Duhului Sfânt”, „Schimbarea la Faţă”, „Adormirea Maicii Domnului”.

Registrul superior include următoarele tablouri biblice: „Sf. Apostol Toma”, „Sf. Apostol Andrei”, „Sf. Apostol Bartolomeu”, „Sf. Apostol Matei”, „Sf. Apostol Ioan”, „Sf. Apostol Petru”, „Sfânta Treime”, „Sf. Apostol Pavel”, „Sf. Apostol Marcu”, „Sf. Apostol Luca”, „Sf. Apostol Filip”, „Sf. Apostol Iacob”, „Sf. Apostol Simon”.

Registrul superior este surmontat de „Crucea Răstignirii” încadrată de molenii, pe care sunt pictate tablouri imaginând pe „Maica Domnului” şi pe „Sf. Apostol Ioan”.

Pictura din altarul bisericii, distribuită pe peretele estic, în ordine, de la nord la sud, cuprinde secvenţele: „Iisus Hristos”, „Sf. Arh. Ştefan”, „Sf. Erarh Nicolae”, „Sf. Erarh Vasile cel Mare”, „Sf. Erarh Ioan Gură de Aur”, „Sf. Grigorie”, „Sf. Spiridon”, „Sf. Erarh Lavrentie”, „Jertfa lui Avraam”, iar, pe cupolă, sunt imaginate tablourile reprezentând pe: „Sf. Arh. Mihail”, „Maica Domnului cu Iisus” şi „Sf. Arh. Gavril”.

Pictura exterioară – extrem de bine conservată – este concepută într-o friză continuă formată din casete pătrate cu dimensiunile 1/1 m, delimitate de torsade masive sculptate în lemn de stejar, la circa 1 m de streaşina acoperişului, incluzând, pe peretele sudic al pronaosului și naosului, portretele: „Sf. Ap. Matei”, „Sf. Ap. Marcu”, „Sf. Ap. Toma”, „Sf. Ap. Tadeu”, „Sf. Ap. Timoteiu”, „Sf. Ap. Filimon”, „Sf. Ap. David”, „Sf. Muc. Haritina”, „Sf. Prooroc Solomon”, „Sf. Dr. Cosma”, „Sf. Dr. Damian”, „Sf. Muc. Nestor”, „Sf. Muc. Dim. Basarabov”; pe peretele exterior al altarului: „Sf. Cuv. Antonie cel Mare”, „Sf. Muc. Procopie”, „Sf. E. Ignat”, „Sf. Timotei”, „Sf. Muc. Emilian”, „Sf. Ioan Cristostomu”, „Sf. Arh. Laurenţiu”, „Sf. Ap. Nichita”, „Sf. Erarh Antonie”, „Sf. Erarh Kiril”, „Sf. Grigorie Decapolitul”, „Sf. Muc. Cornelie”, „Sf. Muc. Longhin”, „Sf. Muc. Serghie”, „Sf. Muc. Vach”, „Sf. Cuvios Iosif”; pe peretele nordic al naosului și pronaosului: „Sf. Ap. Vartolomeu”, „Sf. Ap. Cleopa”, „Sf. Muc. Victor”, „Sf. Muc. Dimitrie”, „Sf. Muc. Gheorghie”, „Cuv. Parascheva”, „Sf. Erarh Nicolae”, „Sf. Ap. Andrei”, „Sf. Ap. Iacov”, „Sf. Ap. Simon”, „Sf. Ap. Filip”, „Sf. Ap. Luca”, „Sf. Ap. Ioan”.

Tradiţia orală locală confirmă că meşterii care au construit biserica pe locul bisericii anterioare au refuzat să ia crucea de pe turla vechii construcţii ecleziastice care urma să fie demolată, întrucât aveau credinţa că „pe cel care începe dărâmarea Casei Domnului cu desprinderea crucii de pe turlă îl paşte un necaz de moarte”. Deşi era tributar credinţelor populare şi i se atrăsese atenţia de către meşteri, care îi evocaseră scene cunoscute de ei, cum Pronia cerească îi pedepsise cu moarte cruntă pe începătorii demolării unor locaşuri de cult din zonă, preotul paroh, după ce şi-a făcut ruga către Cel de Sus, motivând actul în sine prin teama că biserica veche este într-o stare jalnică de conservare, ce punea în pericol viaţa credincioşilor veniţi la slujbe, şi-a luat inima în dinţi, a urcat pe schele până în vârful turlei şi a desprins crucea metalică, pe care a coborât-o cu funia la pământ.

Din păcate, peste ani, şi în cazul său, se va confirma credinţa meşterilor, preotul paroh fiind executat de către comunişti la Închisoarea Jilava, învinuit pe nedrept că transformase spaţiul din podul turlei bisericii sale în depozit de armament destinat partizanilor din formaţiunea «Haiducii Muscelului» care a acţionat pe versanţii sudici ai Munţilor Făgăraş, deşi armele fuseseră depozitate acolo, fără ştirea sa, de către înv. Gheorghe Popescu.

PISANIA

Textul pisaniei incizat, de către sculptorul Jean Mezzaroba din Câmpulung Muscel, pe o placă de marmură fixată în pridvor deasupra accesului în pronaos reprezintă o sursă informaţională certă referitoare la ctitori, proiectant şi pictori:

„Cu vrerea Tatălui, cu ajutoriul Fiului şi cu săvârşirea Sfântului Duh / ziditu-s'a din temelie această sfântă biserică cu hramul Sf. Paraschiva, Sf. ier. Nicolae / Sf. m. m. Gheorghe în anii 1937 şi s'a sfinţit în anul 1943, în zilele M. S. Regelui Mihaiu I,/ Patriarh al României fiind D. D. Dr. Nicodem Munteanu. / La săvârşirea acestui sfânt locaşi au contribuit mai ales familiile: Poenăreanu şi dr. Mitulescu, Maria-Avida şi generalul Victor Nanu, precum şi enoriaşii satului Poenărei, cum şi alţi buni creştini ale căror nume s-au scris spre veşnică pomenire în sfântul altar, / paroh fiind pr. Ioan Constantinescu, iar membrii comitetului activ de construcţie din: / preşedinte – Vică Poenăreanu, / vicepreşedinte – pr. I. G. Constantinescu, / secretar – înv. Gh. Gh. Popescu, / casier – Ion I. D. Uşurelu, / membrii activi: Grigore I. Grigorescu / Gheorghe I. Andreescu /, Ion A. Andreescu, Niculae Dumitrescu / Gheorghe I. D. Uşurelu, Petre Mailat şi / Grigore Diaconu./ Arhitect – D. Ionescu-Berechet. Pictor – I. Fleşaru. Jean Mezzaroba."

ECOURI ÎN PRESĂ

În rubrica „Ştiri şi fapte" a cotidianului «CURENTUL» din ziua de 13 noiembrie 1943, se consemnau următoarele informaţii despre

SFINŢIREA BISERICII «SFÂNTA PARASCHIVA» DIN COMUNA POENĂREI – MUSCEL

Ridicată din temelie cu râvna şi jertfa creştinească a unor oameni de bine, s'a sfinţit Duminică, 7 Noembrie (1943), în comuna Poenărei, judeţul Muscel, biserica cu hramul «Sfânta Paraschiva».

Un sobor de preoţi în frunte cu I.P.S.S. Veniamin Pocitan, vicarul Sf. Patriarhii, a oficiat serviciul religios. După terminarea sfintei liturghii, d. Vică Poenăreanu, preşedintele comitetului de construcţie a sfântului locaş, a predat cheia bisericii I.P.S.S. arhiereul Veniamin, care, la rândul său, a dat-o în primire S.S. pr. Ioan Gh. Constantinescu, parohul bisericii.

Sfinţia sa preotul paroh aduce prinos de recunoştinţă familiei Poenăreanu, care, prin d-nii: Vică Poenăreanu, maior Ioan Poenăreanu, d-nele: Haritina col. Şoiculescu, Avida gen. Nanu, Victoria col. Berea şi d. av. Alexandru Poenăreanu, au donat importante sume, materiale de construcţie şi sfinte odoare. Mulţumeşte deasemenea familiei dr. Ioan Mitulescu, arhitect Berechet, gen. Boiţeanu, gen. Spiroiu, gen. Nicolau, Brihăilescu, institutor Gheorghe Popescu etc. şi tuturor enoriaşilor şi prietenilor bisericii, care au contribuit la desăvârşirea sfântului locaş. Pentru pictorul Fleşariu, care a realizat o operă de înaltă artă bisericească, sfinţia sa are cuvinte de laudă şi recunoştinţă. Au mai luat cuvântul institutorul Gheorghe Popescu şi d. gen. Nicolau, prefectul judeţului. La sfârşit I.P.S.S arhiereul Veniamin a dat binecuvântarea sa arhierească tuturor creştinilor cari s'au ostenit pentru această biserică.

Sfinţia Sa protoereul judeţului a citit apoi adresa Sfintei Patriarhii, prin care preotul **Ioan Constantinescu** este ridicat la rangul de econom pentru munca şi fapta sa creştinească.

La sfârşit, după vechile tradiţii, a fost un mare praznic. În afară de miile de credincioşi veniţi din toate satele de pe Valea Râului Doamnei, au mai luat parte la această sărbătoare creştină, d-nii: gen. Nicolau, prefectul judeţului; d-na şi d. gen. I. Boiţeanu; d-na şi d. gen. Scarlat Rădulescu; d-na şi d. Vică Poenăreanu; d-na Haritina col. Şoiculescu; d-na Avida gen. Nanu; d-na Victoria col. Berea; d-na şi d. av. Poenăreanu; d-na gen. Spiroiu; d. col. Titi Mihăilescu; director gen. Stan Ticulescu; gen. Bârzotescu; insp. Jecu; director Costin; inspector Preoţescu; director Stroe; ing. Ovid Georgescu; Mihail Ciupagea; ing. Tudose; av. Grigorescu; dr. Simoniu; medic primar D. Georgescu; medic veterinar primar Ifrim; inspector general şcolar Comândăşescu; dr. Grigoriu; fam. Hera; Dascălu; Arnăuţoiu; Gh. Moisescu; Brihăilescu; Schiteanu; Crinu; Bratu etc.»

SLUJITORI AI SFÂNTULUI ALTAR

Istoria unui aşezământ bisericesc implică, pe lângă relevarea preocupărilor de natură exclusiv materială ale preoţilor, determinate de menţinerea în condiţii optime a construcţiei ecleziastice în care oficiază, modul de influenţare a comportamentului moral–religios al comunităţii umane încredinţate spre educaţie spirituală, care-i atestă sau contestă calitatea învestită în el, prin inefabila taină a preoţiei, slujitorul bisericii fiind „păstor al sufletelor".

Biserica din Poenărei a reprezentat, se pare, un model de instituţie religioasă slujită cu devoţiune de „păstori" luminaţi care au confirmat cu prisosinţă veridicitatea unei maxime izvorâte din înţelepciunea populară, potrivit căreia: „Omul sfinţeşte locul"...

Numele multor slujitori care au constituit repere morale incontestabile nu numai pentru credincioşii satului, ci şi pentru clericii din împrejurimi, s-au păstrat, în pomelnicele bisericii, dar şi în „pomelnicele" intime ale sufletelor generaţiilor ce s-au succedat în decursul vremii în satul Poenărei.

Memoria documentelor a consemnat numele acestor autentici îndrumători ai obştii, pentru că, ştiind carte, luminau, prin sfatul şi scrisul lor, minţile sătenilor şi aplanau, deseori, pricinile stârnite de patima lor înnăscută pentru pământ. Astfel, un document din 1660, relevând fenomenul „roirii" din obştea satului Poenărei în timpul domniei voievodului Matei Basarab, redactat de **popa ION** ot Poenărei reflectă acurateţea stilistică a „pisarului", cel ce, prin ştiinţa de carte, se bucura, cu certitudine, de prestigiu, în ochii obştii.

Un act datând din 24 iunie 1789, prin care Nedelcu şi soţia sa, Safta, dau zapis la mâna vătafului Neculai că i-au vândut moşie în Poenărei, cu taleri 87, atestă că a fost scris de preotul **GRIGORIE POENĂREANU**, probabil primul dintr-o pleiadă de preoţi care purtau acest nume: „Şi am scris eu, popa Gligore ot Poenărei mart(or)". Se confirmă, astfel, preocuparea preoţilor din sat pentru perfectarea unor documente, care stabileau drepturile de proprietate asupra pământului moşnenesc.

Deşi menţiunile vizând galeria preoţilor care au slujit sfântul altar al bisericii din Poenărei sunt parcimonioase sub raport informaţional, o adnotare din 9 decembrie 1822 a preotului **GHEORGHE**, „proistosul din Poenărei", relevă preocuparea antecesorilor săi pentru înzestrarea „locaşului de cult cu cele trebuincioase", din patrimoniul bisericii, fiind preluată, în cursul anului menţionat, de către Episcopia Argeşului, prin logofătul Ghiţă Borţosul, vechea Evanghelie a bisericii, motivându-se că „nu se mai afla altundeva Ivanghelie ca aceea prin pregiurile acestea" şi oferindu-se, în schimb, o Evanghelie tipărită la Buda, în anul 1812.

Se presupune că acest inestimabil volum ritualic a fost mistuit de flăcările incendiului din 23 aprilie 1867, care a transformat în cenuşă biblioteca de peste 1000 de volume bibliofile a Episcopiei de la Curtea de Argeş. Evanghelia din anul 1812 conţine, pe lângă consemnarea respectivă, versurile semnate de Grigore Popescu în 1848: *„De-ar fi cerul de hârtie / şi marea toată, cerneală, / m-aş învăţa şi eu a scrie"*, relevând preocupări lirice nu lipsite de interes, probabil, un ecou al relaţiilor de suflet pe care preotul Grigorie Poenăreanu le avusese, în Bucureşti, cu membri ai Societăţii Filarmonice.

O evidentă influenţă asupra nivelului cultural al locuitorilor din Poenărei au exercitat-o personalităţile din sat ancorate fundamental în viaţa spirituală a vremii.

Intrând în contact cu exponenţii de frunte ai mişcării de renaştere culturală a Ţării Româneşti: Ion Heliade-Rădulescu, Grigore Alexandrescu, Iancu Văcărescu, Eufrosin Poteca, fraţii Câmpineanu şi alţii, preotul **GRIGORIE POENĂREANU** a participat la manifestările organizate de către Societatea Filarmonică înfiinţată, în octombrie 1833, de: Ion Heliade-Rădulescu, I. Câmpineanu şi C. Aristia, societate care îşi propunea promovarea şi dezvoltarea literaturii şi culturii române, precum şi formarea unui teatru naţional. Printre membrii societăţii, se aflau: Gr. Băleanu, C. Brăiloiu, I. Voinescu II, N. Golescu, Dimitrie (Tache) Ghica – tatăl lui Ion Ghica –, C. Cornescu, I. Oteteleşanu, P. Poenaru, I. Roset, Gr. Racoviţă, C. Faca, Iancu Văcărescu şi alţii, printre care, desigur, şi preotul Grigorie Poenăreanu din satul Poenărei. Societatea Filarmonică milita, în secret, pentru: Unirea Principatelor, egalitate în faţa legii, eliberarea robilor, vot universal, înlăturarea protectoratului ţarist. Combătută de către oficialităţi din cauza acestor incitante demersuri politice şi culturale, Societatea Filarmonică şi-a încetat activitatea în anul 1838. Rememorând desfăşurarea uneia dintre aceste manifestări culturale, Ion Ghica menţiona, în epistola «Grigore Alexandrescu», din celebrele sale «Scrisori către Vasile Alecsandri»: *„A doua seară, adunare numeroasă în salonul tatălui meu. Între musafiri, se găseau: Văcărescu, Efrosin Poteca, Heliad, popa Grigorie – un haiduc de popă de la munte –, fraţii Câmpineni şi alţi doi-trei, rude şi amici. Alexandrescu a recitat scene întregi din Sofocle şi Euripid în limba elină... Şi serata s-a încheiat, după cum se obicinuia pe atunci, în sofragerie, cu un curcan fript, admirat de întreaga adunare, blagoslovit de părintele Grigorie Poenăreanu şi salutat de tânărul poet cu fabula sa, care se termina cu: „Prinţule, în loc de plată, aş pofti câţiva curcani !"*

Preotul Grigorie Poenăreanu se bucura de o popularitate neobişnuită în vreme... Mulţi evocau, deseori, curajul său de a merge singur, călare, spre Mitropolia Ungrovlahiei... Drumul spre Bucureşti trecea prin pădurea Vlăsiei – loc de groază pentru călători, întrucât acolo acţionau grupuri rivale de

tâlhari recrutaţi în majoritate din ţigani care atacau pe călători, jefuindu-i de bunuri, împărţite, apoi, între membrii bandei... Potrivit relatărilor nepoatei sale, Justina Grigorescu, părintele Grigorie avea cale liberă, bucurându-se de protecţia lor. Preotul îi îndemna, ori de câte ori îi ieşeau în cale, să se lase de tâlhărie şi să apuce pe drumul muncii cinstite, pentru că, altfel, îi aşteaptă, pe ceea lume, chinurile iadului... „Orajaiul" de la Poenărei – cum îi spuneau cu respect ţiganii din bandă – înalt şi spătos mai abitir decât mulţi dintre ei, era rugat să le citească, în biserica lui, de iertarea păcatelor şi să nu le mai amintească de chinurile iadului, de care se temeau ca de naiba...

Părintele Grigorie îi blagoslovea şi-i îndemna să nu păcătuiască şi mai mult, ucigând pe semenii lor, pe care îi jefuiau, pentru că, altfel, neam de neamul lor, o să fie blestemat şi blestemul de moarte te trimite adânc în pântecele iadului... Hoţii îl întrebau cum li se vor mai putea ierta din păcate ?...

– Dacă n-o să mai ucideţi pe bieţii creştini pe care îi jefuiţi de bani şi dacă banii furaţi, nespurcaţi de sânge nevinovat, se vor întoarce în satele mai sărace, pentru înălţarea unor sfinte locaşuri ale Domnului, îi sfătuia duhovnicul haiduc de la munte – aşa cum rămăsese el în memoria lui Grigore Alexandrescu, iar, prin consemnarea lui Ion Ghica, în memoria noastră, a urmaşilor.

În «Catastih de cîte biserici sînt într-acest plai» din 23 februarie 1832, este menţionat fiul preotului Grigorie Poenăreanu, popa Gheorghe: *„Plaiul Nucşorii, satu Poenărei. Biserici – 1; preoţi- 1; diiaconi-1; ţîrcovnici-1. Popa Gheorghe sin Gligore, diiaconu Costandin, ţîrcovnic Gligorie sin Dumitrache"*.

Contextul cultural de excepţie a determinat existenţa, în anul 1840, în Poenărei, a „unui proistos separat", preotul **GHEORGHE POENĂREANU** – un alt proistos fiind atestat în Câmpulung, iar alţi doi, în Podgoria, în zona sudică a judeţului Muscel. În „Catagrafia fostului judeţ Muscel făcută, la 1840, din porunca mitropolitului Neofit", se specifica referitor la această aşezare musceleană: *„Satul Poenărei, biserică de lemn, cu hramul «Cuvioasa Paraschiva», făcută de ani 134 de Badea Butoi şi Pătru Ciomagu şi acum cu cele trebuincioase se îngrijeşte de locuitori. Preot Gheorghe sin Grigore hirotonit, de ani 34; Grigore sin Dumitrache ţârcovnic şi Iordache Grigore paracliser. Minei prost, veşminte asemenea vechi. Preotul Gheorghe adeverez"*. Se înregistrau *„enoriaşi mai cu stare 7, în frunte cu Grigore Butoi, 38 mai scăpătaţi şi văduve 6; peste tot, 51"*. Informaţia era semnată de „preotul Gheorghe ot Poenărei".

Fiul preotului Gheorghe Poenăreanu, **GRIGORE POENĂREANU**, s-a născut la 23 august 1833. Grămătic. A fost numit ca preot în sat la 15 noiembrie 1854. Parohia avea 71 de familii cu 322 de suflete. Preotul a păstorit vreme îndelungată parohia, refăcând din nou, cu sprijinul obştii, locaşul de lemn al bisericii, între anii 1896-1898. Grigore Poenăreanu a fost, ca şi înaintaşii săi, un slujitor al credinţei strămoşeşti, un om de o deosebită prestanţă, despre care o catagrafie de epocă ar fi putut semnala următoarele: „bun, învăţatu, neglobitu, fără patima beţiii". Împreună cu soţia lui, Nedelia preoteasa, născută în Vişoi-Câmpulung, a avut o familie numeroasă formată din patru fete şi trei băieţi, mulţi dintre copii devenind intelectuali de seamă ai vremii.

După stingerea sa din viaţă, a urmat la cârma corabiei lui Dumnezeu din sat preotul **ION SERAFIMESCU**, de fel din Domneşti-Muscel, pentru care „slujirea adevărului şi a dreptei credinţe" au fost precepte moral-comportamentale înscrise pe „tabela de legi" intime specifice activităţii sale clericale.

Pleiada acestor desăvârşiţi slujitori ai altarului Bisericii din Poenărei a fost continuată de preotul **IOAN CONSTANTINESCU**, originar din Cerbureni-Argeş, care s-a căsătorit cu Justina, fiica lui Grigore şi a Justinei Grigorescu din Poenărei, devenind parohul obştii satului. Preocupat continuu de starea gravă de conservare a bisericii de lemn în care slujea, preotul Ioan Constantinescu iniţiază, alături de fruntaşii satului menţionaţi în pisanie, o campanie de colectare a fondurilor necesare edificării din temelie a unui nou locaş de cult. Conjunctura politico-economică în care se derulează lucrările de construcţie începute în anul 1937 nu a fost una dintre cele mai favorabile. Declanşarea celui de-al doilea război mondial va determina tergiversarea operaţiunilor proiectate, întrucât procurarea materialelor, dar, mai ales, forţa de muncă necesară au fost impedimente aproape insurmontabile. Definitivarea, abia în anul 1943, a lucrărilor este consecinţa concentrării pe front a celor mai buni meşteri, precum şi a tinerilor care asigurau munca de salahor.

Săvârşindu-se şi sfinţindu-se acest sfânt altar al credinţei strămoşeşti, preotul Ioan Constantinescu şi-a văzut împlinit un vis şi, pentru a nu-şi îngropa „talantul" de predicator inspirat al ortodoxiei, a publicat articole de o incontestabilă erudiţie vizând semnificaţia religiei în viaţa poporului

român, printre care «Metoda practică a predării învăţământului religios în şcoala primară» – apărut în revista „Tomis" a Episcopiei din Constanţa, în anul 1944, din care reproduc, spre exemplificare, o aserţiune de certă actualitate şi în prezent: *„Religia are un mare rost şi în viaţa colectivă, în societate şi în viaţa naţiunii. De cât folos a fost neamului nostru religia este uşor de înţeles, când ne gândim că religia a fost singura noastră cultură în lunga vreme în care slavonismul apăsa ca un munte cugetarea românească. Din credinţele religioase, şi-au luat avânt creaţiunile artistice la noi; în tinda bisericii, au fost cele dintâi şcoale pentru popor; biserica lua parte la conducerea ţării totdeauna spre binele neamului; naţionalitatea şi cultura românească s-au menţinut sub stăpânirea străină datorită bisericii. Şi acum, alături de Şcoală, Biserica e un factor cultural de căpetenie…"*

După ce preotul Ioan Constantinescu a căzut eroic la datorie, în împotrivirea sa faţă de ideologia profanatoare şi demolatoare de sfinte idealuri a statului comunist ateu, în anul 1959, la cârma parohiei văduvite astfel, a fost instalat ca paroh, preotul **NICOLAE NEŢ** din Domneşti, care şi-a îndeplinit cu sârguinţă misia sa creştinească. I-a urmat acestuia, prin purtarea de grijă a Atotputernicului, un paroh de o apreciată conduită morală şi religioasă, preotul **ION GRIGORESCU**, originar din Corbi, teolog de o aleasă structură sufletească, pe care intuiţia şi spiritul de discernământ dovedite de Preasfinţitul episcop Calinic Argeşeanul l-au urcat pe treptele ierarhiei religioase până la funcţia de consilier eparhial. Este merituoasă preocuparea sa pentru buna chivernisire a bisericii din Poenărei: învelirea din nou a construcţiei cu tablă galvanizată în anul 1971 şi aplicarea unei pelicule de vopsea pentru protejarea, în exterior, a amplelor suprafeţe de lemn sculptat.

După plecarea acestuia, a fost numit preotul **NICOLAE SCĂRLĂTESCU** din Pârâieşti, care s-a dovedit a fi un demn continuator al înaintaşilor săi spirituali, un suflet în care credinţa în Dumnezeu şi purtarea de grijă a turmei încredinţate spre păstorire se îngemănează cu dorinţa de a întări, pentru ca să dăinuiască în timp, măiastra corabie a credinţei din Poenărei, muşcată din temelie de „dintele necruţător al vremii".

Sprijinindu-se pe un consiliu parohial alcătuit din bărbaţi de nădejde ai satului, preotul paroh a purces la o trudnică, dar presantă muncă de consolidare a bisericii. La chemarea sa, cei trăitori în sat, dar şi cei pe care destinul i-a risipit din vatra părintească în alte zări, spre necurmată rodire a pământului ţării şi prin munca lor, vor răspunde cu credinţă că au o datorie sfântă faţă de părinţii, moşii şi strămoşii lor, care privesc cu sufletele intrate în eternitate, prin crucile sădite pe morminte, către turla bisericii ce ocroteşte veşnica lor pomenire, vrând-o înălţată temeinic spre seninul cerului satului natal.

S-au străduit, cu dăruire şi competenţă, la rugămintea mea, să contribuie la salvarea acestui splendid monument de la o distrugere previzibilă, dl. ing. Eugeniu Dumitrache, director al Institutului de proiectare Argeş, care, împreună cu dna ing. Ana-Maria Marinescu, a conceput proiectul de consolidare a bisericii. Dl. ing. Gheorghe Păunescu de la Direcţia monumentelor, ansamblurilor şi siturilor istorice din Bucureşti, fiu al satului Poenărei, a făcut releveul maiestuoasei construcţii ecleziastice.

Actualul paroh **ION V. TUŢĂ** dovedeşte o preocupare statornică pentru a menţine nestinsă făclia dragostei faţă de sfânta biserică încredinţată spre păstorire. În acţiunea de colectare a mijloacelor financiare necesare efectuării lucrărilor de consolidare, un sprijin consistent l-au oferit moştenitorii familiei preotului Ioan şi Justina Constantinescu care au donat, în acest scop, parohiei o suprafaţă de 0,50 ha teren din centrul satului, pe care sunt plantaţi pomi fructiferi.

Preotul paroh a amenajat în casa parohială, sub clopotniţă, un muzeu religios, în care sunt expuse icoane vechi şi alte obiecte de cult provenite din tezaurul de valori moştenite de la bisericile anterioare din Poenărei.

Dăinuirea acestui înălţător monument de arhitectură, a cărui structură de rezistenţă este continuu afectată de instabilitatea terenului pe care a fost amplasat, impune urgentarea operaţiunii de colectare şi evacuare a apelor subterane ce se infiltrează în fundaţii, fie printr-un canal deschis, fie printr-un sistem prevăzut cu tuburi de ciment, precum şi consolidarea construcţiei pe baza proiectului realizat de ing. Eugeniu Dumitrache şi ing. Ana-Maria Marinescu. Îmi exprim convingerea că, în viitoarea pisanie care va consemna contribuţia credincioşilor la salvarea bisericii, vor fi înscrise numele nu numai ale tuturor fiilor satului, dar şi ale unor osârduitori şi purtători de grijă pentru salvarea acestui sfânt locaş.

Altar al credinţei strămoşeşti, Biserica de lemn „Cuvioasa Paraschiva" înnobilează zestrea de creativitate a înaintaşilor care şi-au ctitorit viaţa pe plaiurile mirifice ale satului Poenărei.

—Grigore Constantinescu—

SĂ SALVĂM BISERICA DIN POENĂREI !

În anul 1937, s-a pus piatra de temelie pentru construirea bisericii cu hramul «Cuvioasa Paraschiva» pe plaiurile pitoreşti ale satului Poenărei, pe locul unde a fost o altă biserică de lemn care se degradase, construită spre sfârşitul veacului al XIX-lea. Platoul pe care s-a amplasat sfântul locaş este străjuit, în partea de apus, de un deal din care se revarsă izvoare subterane. În această zonă, se afla un lac care a fost asanat, pentru a se construi casa învăţătorului Gheorghe Popescu – actualmente, monument de arhitectură populară.

În partea de miazăzi, se află Valea lui Roman, un afluent al Râului Doamnei, vale care, în perioada cu ploi abundente, acumulează o mare cantitate de apă ce produce necazuri gospodăriilor din imediata apropiere sau drumurilor pe care le străbate.

Constructorii locaşului de cult au ţinut seama de aceste elemente care ar fi putut afecta stabilitatea bisericii şi au acţionat ca atare, realizând lucrări corespunzătoare situaţiei. Pe actualul amplasament al monumentului eroilor şi al fântânii cu acelaşi nume, au săpat un puţ de colectare a apelor provenite din izvoarele subterane, puţ placat cu bolovani de râu, iar, din acesta, au realizat două ramificaţii din canale cu secţiune pătrată construite din lespezi de piatră special lucrate, cu deversare în Valea lui Roman. Un canal s-a racordat direct la această vale şi altul urmărea un traseu prin spatele şcolii – actualmente, magazin şi cămin cultural. În aceste condiţii, toată apa colectată era dirijată spre evacuare, fără a se afecta platoul pe care erau amplasate biserica şi cimitirul. Fundaţiile locaşului de cult s-au realizat din piloni de stejar bătuţi cu soneta, iar construcţia are pereţi din lemn şi un acoperiş uşor, iniţial din şiţă, iar, acum, din tablă galvanizată – un material, evident, mai greu.

În anul 1955, din iniţiativa unui grup de cetăţeni dornici de afirmare, s-a propus alimentarea cu apă din izvoarele subterane din partea de apus a satului. Au început săpăturile pe amplasamentul vechiului puţ de colectare, cu utilaje şi „specialişti" care nu au ţinut seama de canalele de deversare existente, distrugându-le. Mai mult decât atât, lucrările au fost sistate din lipsă de material şi de interes. În centrul satului, în faţa bisericii, a rămas o groapă imensă în care se adunau apele subterane şi pluviale. După câteva luni, groapa a fost umplută cu pământ şi piatră, fără să se asigure o posibilitate de evacuare a apelor care acţionau în defavoarea solidităţii bisericii. Au început, astfel, să apară fisuri în fundaţii şi soclu, precum şi crăpături în sol în zona cimitirului.

Pentru a se stăvili acţiunea de degradare a monumentalei biserici, în anul 1985, s-a încercat reluarea lucrărilor de colectare şi evacuare a apelor din platou. S-a săpat un puţ larg de 2 m diametru, placat cu bolovani de râu şi s-au introdus tuburi de beton de Φ 500 mm de la puţ până în spatele magazinului existent. S-ar fi părut că situaţia era rezolvată, numai că ultimul tub din colţul căminului cultural s-a colmatat, datorită faptului că nu s-a săpat şanţul în continuare pentru dirijarea apei spre Valea lui Roman, aşa încât apa acumulată nu mai putea fi deversată, ea infiltrându-se în zona bisericii şi continuând efectele nedorite asupra stabilităţii locaşului de cult.

Pentru salvarea **bisericii şi a cimitirului**, se impune reluarea lucrărilor de evacuare a apelor acumulate, prin scoaterea şi desfundarea tuburilor de beton existente, reamplasarea lor la aceeaşi adâncime, continuarea şanţului deschis prin spatele magazinului, pentru ca, prin cădere liberă, apa de la puţul de acumulare să fie evacuată spre Valea lui Roman. Totodată, se impune executarea unui canal deschis pe Valea lui Roman, în zona cimitirului şi nu numai, pentru regularizarea cursului, precum şi construirea de podeţe în punctele Rizea şi Andreescu. Aceste lucrări sunt imperios necesare şi se pot realiza cu ocazia reamenajării drumului sătesc, lucrare finanţată din fonduri centralizate.

Edilii satului trebuie să ţină seama de cele relatate şi să facă tot ce este posibil pentru ca biserica satului nostru, un edificiu de mare valoare arhitecturală şi artistică, să dăinuie, pentru a sluji, în continuare, ca altar al credinţei strămoşeşti.

—Constantin Samoilă—

DOCUMENTAR

Dr. ION MITULESCU

personalitate prestigioasă a vieţii medicale naţionale

S–a născut în satul Poenărei, la 5 octombrie 1875. După absolvirea Facultăţii de Medicină din Bucureşti, obţine titlul de doctor în medicină, în anul 1900, cu teza: «Sufluri cardio-pulmonare, mecanisme şi diagnostic". Ulterior, intră în serviciul reputatului doctor Hristea Buicliu. Se specializează la Berlin, în bolile de piept, fiind asistent onorific, timp de doi ani, la Clinica I medicală a profesorului Leyden şi colaborator asistent, circa doi ani şi jumătate, la Institutul lui Koch, unde efectuează intense studii asupra tuberculozei, rezultatele cercetărilor fiind publicate în reviste de specialitate germane.

Revenind în ţară, în anul 1903, susţine o serie de conferinţe cu caracter popular vizând combaterea tuberculozei. Funcţionează ca medic particular în Bucureşti, specializat în bolile de piept şi stomac, apoi, în 1917, devine director de sanatoriu. A fost membru corespondent al Societăţii de medicină din Berlin, al Biroului internaţional pentru combaterea tuberculozei şi secretar al Societăţii pentru profilaxia tuberculozei.

Opera sa ştiinţifică medicală cuprinde: teza de doctorat «*Sufluri cardio-pulmonare, mecanisme şi diagnostic*» [Bucureşti, 1900] şi «*Tuberculoza*» – broşură de popularizare, cu o prefaţă de prof. Leyden [1903].

Profund ataşat satului natal, dr. Ion Mitulescu a contribuit financiar substanţial la edificarea Bisericii «Cuvioasa Paraschiva» din Poenărei, fiind menţionat, în pisania sfântului locaş de cult, printre principalii săi ctitori.

Într-un anunţ apărut, în perioada interbelică, în ziarele centrale, dr. Ion Mitulescu, specialist în bolile de piept, informa cititorii că „dă consultaţiuni şi face examinări cu razele Röntgen în strada Oituz, nr. 19, et. I, între orele 10–11 ½ a. m., afară de duminica" – o investigaţie medicală rarisimă în acea vreme.

S-a stins din viaţă la 31 martie 1942, fiind înhumat în Cimitirul Bellu din Bucureşti.

Memoria numelui său înnobilează vatra de cultură a satului Poenărei, străvechi sat moşnenesc care a dăruit ţării importante personalităţi ale spiritualităţii româneşti.

–Iuliana Preduţ-Constantinescu–

BIBLIOTECA SATULUI POENĂREI

Personalitatea remarcabilă a preotului Grigorie Poenăreanu a influenţat semnificativ nivelul spiritual al locuitorilor din sat, al căror acces la cultură a fost favorizat, într-o măsură considerabilă, prin înfiinţarea, în Poenărei, în anul **1875**, a uneia dintre primele biblioteci publice rurale din România, durate pe temelia de lumină a ştiinţei de carte. Remarcând importanţa acestui act de cultură, regretatul cărturar bibliofil Silvestru Voinescu, fost director al prestigioasei Biblioteci judeţene «Dinicu Golescu» din Piteşti, menţiona, printre altele:

„Una dintre ideile care au stat la baza programului lui Constantin Dobrescu-Argeş de emancipare a ţăranilor a fost culturalizarea satelor. El socotea că atâta timp cât ţăranii vor sta departe de carte, aceştia vor rămâne o pradă uşoară în mâna celor care îi foloseau ca pe nişte unelte.

Aşa se face că, încă din 1875, când fusese numit învăţător în Muşăteşti, Constantin Dobrescu-Argeş înfiinţează două biblioteci, una în satul său natal şi alta, cu ajutorul distinsului învăţător Nae Andreescu, în Poenăreii Muscelului. Biblioteca din Poenărei a avut, iniţial, aproximativ 350 de volume, un fond de carte apreciabil pentru perioada de sfârşit a secolului al XIX-lea.

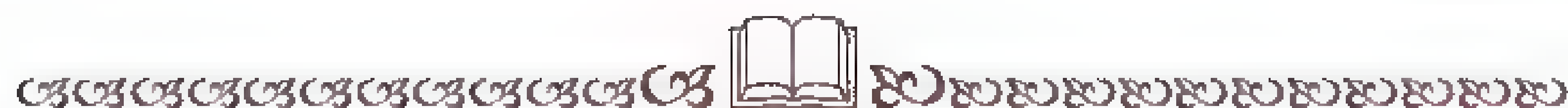
Acestea sunt primele biblioteci publice din mediul sătesc în judeţul Argeş şi, fără îndoială, printre primele de acest fel din ţară.

În anii următori, din iniţiativa lui Dobrescu-Argeş sau a altora care i-au urmat exemplul, s-au înfiinţat şi alte biblioteci în sate de pe Valea Râului Doamnei, sau de pe Valea Vâlsanului. Consecinţele nu au întârziat să-şi arate roadele. În această zonă a judeţului nostru, a apărut şi s-a dezvoltat, încă de la sfârşitul secolului trecut, o puternică mişcare cooperatistă, care, mai ales, prin intermediul Gazetei ţăranilor, s-a făcut cunoscută în întreaga ţară".

Înfiinţarea, în Poenărei, a Bibliotecii săteşti este „motivată" şi prin înrudirea dintre Constantin Dobrescu-Argeş şi cantorul Gheorghe Popescu-Poenăreanu, căsătorit cu Avida, sora reputatului apărător al intereselor ţărănimii române, o pasionată cititoare a „Gazetei ţăranilor", dar şi a literaturii beletristice din epocă.

CONSTANTIN DOBRESCU-ARGEŞ [1859-1903], născut la Muşăteşti, judeţul Argeş. Om politic român. A înfiinţat, în 1895, împreună cu Vasile M. Kogălniceanu, prima organizaţie politică a ţărănimii; a condus şi a editat mai multe publicaţii, printre care săptămânalul „Gazeta ţăranilor" [1892], organ al „Asociaţiei pentru cultura ţăranilor" din Muşăteşti, continuator al periodicului „Ţăranul" [1881], apărut în tipografia sa.

—Grecateros—

EROII SATULUI POENĂREI

În cursul glorioaselor lupte ale poporului român pentru obţinerea independenţei şi realizarea unităţii naţionale, pentru eliberarea patriei, au căzut la datorie neînfricaţii fii ai satului Poenărei:

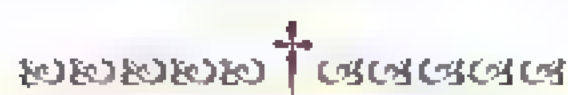
RĂZBOIUL PENTRU INDEPENDENŢĂ

TĂNĂSESCU Nicolae– soldat

CAMPANIA DIN 1913

MIRESCU Ion– soldat
MIRON Constantin– soldat

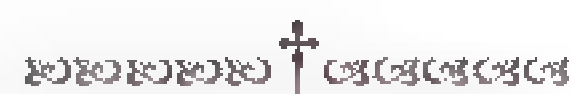

PRIMUL RĂZBOI MONDIAL

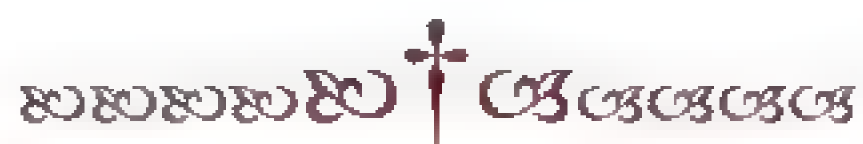
ŞOICULESCU Alexandru–colonel
ANDREESCU A. Gheorghe–sergent
DOANA Gheorghe– sergent
MIRESCU Ion– caporal
VACARU Nicolae– caporal
BOLBES Gheorghe– soldat
BOLBEŞ Grigore– soldat
BOLBEŞ Ilie– soldat
ENE Nicolae– soldat
ILEA Meliton– soldat
MIRA Alexandru– soldat
NIŢĂ Gheorghe– soldat
NIŢĂ Ion– soldat
ROMAN Fil.– soldat
STOICA Aurel– soldat
TOADER Gheorghe– soldat
TULEI Vasile– soldat
TULEI Pantelimon– soldat
UŞURELU Trif. – soldat
VĂCARU Ion– soldat
VÂLCU Nicolae– soldat

AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

NANU Victor– general
PAUNESCU David– locotenent
MITULESCU Nicolae– sergent
BACIU Gheorghe– caporal
MAREŞ Nicolae– caporal
MĂILĂTOAIA Andrei– caporal
ANDREESCU Nicolae– soldat
BACIU Iosif– soldat
BOLBEŞ Ion– soldat
ILEA Gheorghe– soldat
ILIUŢĂ Gheorghe– soldat
MĂILĂTOAIA Ion– soldat
MUCENIC Ion– soldat
RĂDUCU Ion– soldat
UŞURELU Ion– soldat
UŞURELU Nicolae– soldat
VLAD Dumitru– soldat

«Spuneţi generaţiilor viitoare că noi ne-am dat viaţa pentru a lăsa în urmă o Românie liberă şi independentă !»

Jertfindu-vă, sub steagul sfânt
al Patriei, prin timp, durate,
aţi semănat acest pământ
cu dor nestins de libertate !…

EROUL SUBLOCOTENENT

DAVID PĂUNESCU

Născut la 23 septembrie 1921, în satul Poenărei, comuna Corbi, judeţul Muscel, Păunescu I. David a fost avansat sublocotenent – promoţia „Mihai Viteazul” – în iulie 1943, iar, la absolvirea Şcolii militare de ofiţeri activi de infanterie, a fost repartizat în Regimentul 30 Dorobanţi, cu care a participat la războiul antihitlerist.

În ziua de 28 septembrie 1944, se găsea cu compania pe care o comanda în linia întâi, în faţa unei poziţii inamice din preajma localităţii Nicoleşti de pe linia Mureşului. La semnalul de rigoare, s-a avântat la atac în fruntea subordonaţilor săi.

La 1 octombrie, sfidând moartea, a acţionat în fruntea subunităţii sale şi a reuşit să pătrundă în satul Mureşeni, cu toată dârza rezistenţă a duşmanului.

În ziua de 7 octombrie, apărându-se pe linia satului Berghia, trupele hitleriste au contraatacat în flancul şi spatele dispozitivului companiei sale. Păunescu David şi bravii săi luptători au reuşit să se menţină pe poziţie, producând inamicului pierderi grele în oameni.

Pe data de 6 noiembrie 1944, ofiţerul s-a avântat printre primii în acţiunea de forţare a Tisei, ostaşii urmându-l fără şovăire. A fost rănit la cap şi evacuat, dar a revenit, după puţin timp, la companie.

În zilele de 12 şi 13 ianuarie 1944, aflat în primele linii ale batalionului, şi-a adus contribuţia la eliberarea satelor Alsókazamárk, Felsökazamárk, Léh, Rásony şi altele. Cu acel prilej, subunitatea comandată de sublocotenentul Păunescu David a luat peste 160 de prizonieri şi mai mult material, printre care şi o staţie radio montată pe trăsură. Ofiţerul a căzut eroic la datorie în ziua de 21 ianuarie 1945, în timpul luptelor desfăşurate pe înălţimea cu cota 427, de la est de Teplica.

Elogiind faptele de vitejie ale unor eroi ai Regimentului 30 Dorobanţi, „Gazeta luptătorilor” din 2 martie 1945 evoca „Sfânta Treime a regimentului de musceleni” formată din căpitanul Popescu Nicolae, sublocotenentul Păunescu David şi sublocotenentul Tăune Cristodor – „trei, Doamne, şi toţi trei” – eroi care s-au jertfit pentru Patrie în confruntarea sângeroasă de la blestemata cotă 427 de pe Valea Sfituikului din Ungaria.

În această crâncenă luptă cu un inamic bine organizat, a căzut la datorie „sublocotenentul David Păunescu, subţire ca o vergea, cu obrajii pomădaţi întotdeauna de o roşeaţă feciorelnică, retras, modest şi mulţumit cu orice, care purta de grijă companiei a şasea considerată de comandant ca mâna stângă a batalionului”…

Ofiţerul erou David Păunescu „frângând aripa rezistentă a inamicului, ajunge pe cotă, dar cade cu capul zdrobit de un glonte”, după ce sfârşiseră la fel de tragic ceilalţi doi eroi din „Sfânta Treime musceleană”…

A fost decorat, post-mortem, cu ordinul «Mihai Viteazul», clasa a III-a cu spade.”

Bibliografie:
Arhivele Ministerului Apărării Naţionale, fond Decoraţii, dosar nr. 55; Monitorul Oficial, partea I, anul CXIII, nr. 106 din 14 mai 1945, p. 3874.

Text extras din volumul
«BĂRBAŢI AI DATORIEI - 23 AUGUST 1944-12 MAI 1945. MIC DICŢIONAR», Editura Militară, Bucureşti, 1985.

Regimentul 30 Dorobanţi
Oficiul poştal militar Nr. 43

Nr. 0841
19 Martie 1945
Regimentul 30 Dorobanţi
către Doamna PAUNESCU I. DAVID
Poenărei-Muscel

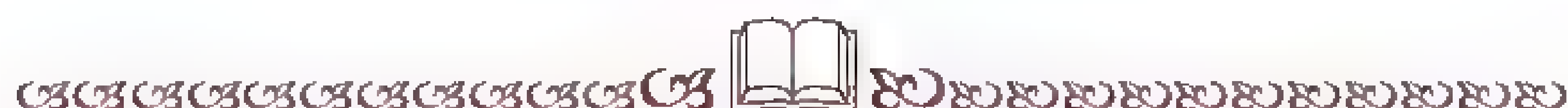
Cu onoare, vi se face cunoscut că fiul dvs. Sublocotenentul activ PĂUNESCU I. DAVID, din Regimentul nostru, a fost propus la decorare cu ORDINUL „MIHAI VITEAZUL» cl. 3-a cu spade „POST MORTEM", pentru strălucitele sale fapte de arme săvârşite în campania contra Germano-Maghiarilor.

Această propunere a fost înaintată pentru aprobare la Armata 4-a cu raportul nr. 8814 din 1 martie 1945 al Corpului 6 Armată. Fiul dvs. a luptat ca un brav, fiind un exemplu pentru ostaşii Regimentului, căzând eroic pe câmpul de luptă în ziua de 21 Ianuarie 1945 în luptele de la cota 427 Est Teplica – Ungaria.

Comandantul Regimentului 30 Dorobanţi,
Lt. Colonel Gh. Ocrain

Adjutantul Regimentului, Slt. N. Radu

Au consemnat fraţii eroului:
Vasilică şi Ionel Păunescu.

EROI AI REZISTENŢEI ANTICOMUNISTE

Preotul martir
IOAN CONSTANTINESCU

un erou al altarului credinţei în veşnicia neamului românesc

În cronica rezistenţei antitotalitariste din România, operaţiunile iniţiate de gruparea de partizani «Haiducii Muscelului», care a acţionat pe versanţii sudici ai Munţilor Făgăraş, constituie un episod de referinţă al luptei împotriva regimului comunist instaurat prin forţă, de către trupele sovietice „eliberatoare". În confruntarea inegală cu aparatul represiv al statului comunist totalitar, au căzut eroic la datorie numeroşi fii ai plaiurilor muscelene, menţinând, prin exemplul lor, nestinsă, flacăra vie a speranţei în reîntronarea idealurilor de libertate pe pământul sfânt al patriei.

A consemna sine ira et studio acţiunile partizanilor din munţii Argeşului înseamnă a face o cronică obiectivă a luptei lor decise contra „ciumei roşii"; a scrie despre eroii care s-au jertfit în această confruntare cu duşmanii libertăţii poporului român înseamnă a dăltui, în conştiinţe, istoria…

Amplificarea unor „culpabilităţi" în „retortele" aberantei justiţii „democrat-populare", total aservite unui regim de reprimare a libertăţii de conştiinţă, se înscria în practica arhicunoscută a

torţionarilor comunişti. Sentinţa Tribunalului Militar al Regiunii a II-a Militară nr. 107 din 19 mai 1959, de condamnare la moarte a unui apostol al libertăţii, după consemnarea elementelor de natură pur biografică: *„**CONSTANTINESCU IOAN**, născut la 19 octombrie 1906, în satul Cerbureni, comuna Valea Iaşului; fiul lui Gheorghe şi Victoria, domiciliat în satul Poenărei, comuna Corbi; preot, căsătorit, cu trei copii"*, insera culpabilităţi şocante prin măsluirea adevărului: *„a fost recrutat în banda teroristă <sic !> Arnăuţoiu, în toamna anului 1951, de către Andreescu Nicolae, preot în Nucşoara, şi, la puţine zile după aceea, a pus la dispoziţia bandei o mare cantitate de armament şi muniţii, care se găseau ascunse în turla bisericii din Poenărei, unde le-a pus cumnatul său, Popescu Gheorghe, şi unde el oficia slujba religioasă. În acest fel, a dat ocazia membrilor fugari ai bandei ca să intre în posesia a 10 arme militare de calibre şi sisteme diferite şi o mare cantitate de muniţiuni. El personal a dat teroriştilor fugari un pistolet t.t. şi 100 cartuşe pe care le-a procurat de la elementele de sprijin a bandei"*.

Operaţiunea de mistificare a adevărului, regizată de Securitatea piteşteană de oribilă reputaţie, printr-un scenariu odios, prestabilit, presupunea acceptarea de către preotul paroh a învinuirii de coparticipare la acţiunea de depozitare a armamentului în turla bisericii în care slujea şi, evident, la dotarea cu armament şi muniţii a partizanilor din Munţii Făgăraş.

Aberanta înlănţuire a acuzelor false, smulse cu brutalitate, prin tortură, va fi total infirmată în „procesul" intim familial, prin „spovedania" de la suflet la suflet, când mărturia soţiei preotului, JUSTINA CONSTANTINESCU, ea însăşi condamnată la 15 ani muncă silnică pentru „omitere de denunţ", va disocia minciuna de adevăr, precizând că „acuzatul" fusese înştiinţat de către preotul Nicolae Andreescu despre preluarea de către partizani a unor arme depozitate în podul bisericii – veste cutremurătoare pentru preotul Ioan Gh. Constantinescu, care considera profanarea, astfel, a sfântului locaş „o pedeapsă cruntă dată de Dumnezeu, nemeritată, întrucât el se trudise din greu să dureze din temelii această casă a Domnului" – monumentala Biserică de lemn «Cuvioasa Paraschiva» edificată între anii 1937-1943, pe baza proiectului renumitului arhitect muscelean Dimitrie Ionescu-Berechet.

Mărturiile familiale au întotdeauna girul autenticităţii, întrucât dispar tendinţele – motivate, de altfel, de diluare a adevărului în marea incertitudinilor şi a speranţelor maculate de perspectiva „gulagului" comunist. Reluând monstruoasa sentinţă, potrivit căreia *„personal s-a înarmat cu o puşcă militară, o puşcă de vânătoare şi un pistolet, pentru a fi gata pregătit de a trece la acţiuni împotriva statului"*, convertirea adevărului în minciună este de o crasă insolenţă.

Comunitatea sătească din Poenărei, pe care o păstorise cu devotament şi jertfire de sine, ar fi fost, cu certitudine, în total dezacord cu o asemenea gravă învinuire „confecţionată" de artizanii răului, adusă slujitorului bisericii lor din sat, al cărui comportament moral fusese exemplar.

Din memoria obştii, nu se putea şterge uşor imaginea fidelă a duhovnicului lor, purtător de grijă pentru obşte, prilejuind, prin intervenţia sa personală, electrificarea satului Poenărei, înaintea altor localităţi mai mari din jur, preocupat continuu nu numai de sănătatea sufletului celor încredinţaţi spre vrednică păstorire, dar şi pentru cea a trupului, preotul Ioan Constantinescu acordând primul ajutor unor suferinzi sărmani din sat, în imposibilitate de a se deplasa la un spital, făcându-le injecţiile prescrise de medic, chiar şi extracţii dentare, parohul lor fiind, după confesiunea unui sătean, *„doctorul nostru fără de arginţi"*.

Duhovnic în accepţia cea mai profundă a cuvântului, ajutorând pe cei neajutoraţi, dându-le sentimentul celor însinguraţi că trăiesc într-o obşte unită, care îi simte, fără nici un discernământ, ai ei, preotul Ioan Constantinescu avea reputaţia unui adevărat păstor spiritual, fiind, potrivit aceluiaşi enoriaş, *„o nesecată fântână de leac"*, din credinţa sa, adăpându-se sufletele unor oameni descumpăniţi veniţi şi din alte zări, uneori, foarte îndepărtate de satul Poenărei.

De aceea, este întru totul aberantă atribuirea unor învinuiri imaginare, etichetarea ca „terorist" a unui om care a slujit numai adevărul şi iubirea faţă de aproapele, sub pretextul participării, cu numele conspirativ „Micu", în gruparea «Partizanii libertăţii» – poate cel mai puternic detaşament naţional de rezistenţă anticomunistă, situat nu numai geografic, dar şi moral, la cea mai înaltă altitudine, prin atitudinea fermă promovată consecvent de către membrii săi împotriva

unor precepte fals egalitariste răspândite pretutindeni, pe meridianele şi paralelele patriei, de „crivăţul roşu" stârnit de bolşevismul asiatic al „geniilor" falimentarei ideologii marxist-leniniste.

Nedeconspirarea locului în care «Partizanii libertăţii» se adăposteau, aflat la circa un kilometru de casa preotului, într-o grotă amenajată în Râpile cu Brazi, ajutorarea lor permanentă cu alimente, procurarea unor surse informative (un aparat de radio) şi a altor materiale „conspirative" vizând evoluţia sau, mai exact, involuţia flagelului de „ciumă roşie" în ţară şi pe mapamond, hrana spirituală oferită partizanilor prin intermediul volumelor cu conţinut religios (o biblie, o cazanie ş. a.), dar şi patriotic (versuri aparţinând poetului martir Radu Gyr şi altor barzi ai libertăţii) constituiau „capete de acuzare" care nu ofereau suficiente motive pentru aplicarea unor articole din Codul penal comunist, care prevedeau, pentru asemenea delicte împotriva securităţii statului, pedeapsa capitală. Minciuna dirijată a justiţiei „democrat-populare" pregătea, în retortele alchimiei ei criminale, eliminând orice urmă de adevăr, culpabilizarea gravă a preotului, insinuându-se că ar fi *„pus la cale săvârşirea a numeroase acte de teroare împotriva organelor de stat şi a membrilor P.M.R."*, imputându-i-se, de asemenea, faptul că *„a avut un rol deosebit de important în nedescoperirea la timp a bandei"* .

Acuzat de procurarea unor *„materiale de propagandă contrarevoluţionară"*, precum şi de multiplicarea şi difuzarea, în obştea sătească şi nu numai, a versurilor interzise ale poetului-martir Radu Gyr, preotul Ioan Gh. Constantinescu, care cunoscuse personal pe bardul câmpulungean, tăinuia mărturia de preţ a unei versiuni a „manifestului" liric al acestuia, îndemnând la o sfântă revoltă împotriva comunismului ateu.

O anume comuniune spirituală se va fi statornicit între poet şi preotul cărturar de la Poenărei, care publicase numeroase articole relevând, printre altele, forţa regeneratoare a religiei în viaţa poporului român: *„Credinţele religioase* – precum consemna, într-unul dintre studiile sale, preotul Ioan Constantinescu – *alcătuiesc un fond sufletesc comun tuturor credincioşilor şi când acest fond de idei, sentimente şi obiceiuri este comun naţiunii întregi, atunci religia este pentru neam o mare putere de viaţă, căci toţi fiii lui se simt mai uniţi în faţa primejdiei de orice fel care-i ameninţă"*.

Cu această convingere, se va fi avântat el în lupta împotriva duşmanilor religiei, împotriva celor fără de credinţă, fără de Dumnezeu... De teamă că va fi depistat de către organele represive ale Securităţii, manuscrisul poeziei lui Radu Gyr încredinţat spre păstrare, a fost sortit, împreună cu alte mărturii, „purgatoriului", şi numai datorită memorării versurilor de către fiica preotului, profesoara IULIANA CONSTANTINESCU-PREDUŢ – condamnată şi ea, pentru „omitere de denunţ", la 12 ani muncă silnică –, una dintre variantele poemului «Ridică-te, Gheorghe, ridică-te, Ioane» a putut fi salvată, restituindu-se, astfel, memoriei colective, unele versuri omise din versiunea publicată în revista „Memoria" nr. 3 din 1992: *„Cu crucea prin suflet de doruri amare, / cu vreri răstignite sub roşii prigoane, / cu vise ucise de crunta teroare, / ridică-te, Gheorghe, ridică-te, Ioane !"*

Memoria confiscată de regimul comunist a traversat, prin tunelul gândurilor imposibil de cenzurat, infernul obscurităţii generate de marxism-leninism. Reiterând relaţiile de suflet dintre poetul Radu Gyr şi destinatarii manuscrisului: învăţătorul Gheorghe Popescu şi preotul Ioan Constantinescu din Poenărei, o ipoteză seductivă ar pleda pentru raportarea numelor invocate de poet – Gheorghe şi Ion – la persoane identificabile, deşi supoziţia pare greu de acceptat, întrucât, în onomastica naţională, aceste nume de persoane au devenit aproape „generice" pentru neamul românesc.

Revenind la „depozitara" acestor versuri, aş releva adânca durere a preotului Ioan Constantinescu, care a albit în noaptea când a aflat că şi fiica lui mai mare, Iuliana, însărcinată în luna a şasea, fusese arestată şi supusă unor repetate interogatorii de către terifianta Securitate din Piteşti. De altfel, ea va da naştere, între zidurile Închisorii Văcăreşti, unei fetiţe: Justina-Libertatea, pe care mama nu va avea bucuria s-o revadă decât după eliberarea sa din detenţie, în anul 1964, deoarece, imediat după naştere, îi fusese smulsă de la sân şi încredinţată unui orfelinat...

Cu durerea de a-şi fi lăsat soţia şi pe fiica cea mare pe drumul amar al temniţelor comuniste, cu neliniştea că şi ceilalţi doi fii, Cornelia şi Grigore, vor fi împărtăşit soarta lor, cu tristeţea că ţara însăşi era înrobită unor străini de neam, se va fi stins în crunta noapte de 18 iulie 1959, la ora 22^{30}, la Jilava, făcându-şi semnul crucii, înainte ca armele ucigaşe să-i sfârtece trupul, preotul-martir

IOAN CONSTANTINESCU, cu credinţa în Dumnezeul cel Atotputernic şi în veşnicia aspiraţiei spre libertate a poporului român, pentru slobozenia căruia s-a jertfit...

Fie-i ţărâna uşoară şi să dea Bunul Dumnezeu să i se afle vreodată locul unde i se odihnesc osemintele, pentru ca însemnul credinţei noastre să-i străjuiască nemurirea, iar memoria numelui său să dăinuiască între aleşii neamului acestuia, pe care l-a slujit cu o exemplară devoţiune !

—Cronicar—

O VIAŢĂ FRÂNTĂ ÎN ANCHETELE SECURITATII

În anul 1958, Securitatea va aresta pe Deaconu Gr. Ion – care domicilia vizavi de Diaconu I. Ion, luptătorul anticomunist condamnat la 15 ani închisoare corecţională – sub acuzaţia sprijinirii materiale a rezistenţei partizanilor din Râpile cu Brazi şi a omiterii denunţării acestora. Superficialitatea informării „organelor de Securitate", arbitrariul deciziilor acestui organism al terorii pentru care libertatea individului şi prezumţia de nevinovăţie nu reprezentau decât simple articole de lege încălcate discreţionar, a făcut ca un om complet nevinovat să fie arestat şi terorizat în cursul anchetelor terifiante de la Securitatea din Piteşti.

„Logica" securiştilor care au efectuat arestarea lui se baza pe asemănarea de nume, dar, şi pe o asociere de rudenie, Deaconu Gr. Ion fiind nepotul învăţătorului Gheorghe Popescu care fusese, de asemenea, arestat, fiind implicat în susţinerea Rezistenţei armate anticomuniste.

Criminala confuzie a organelor Securităţii m-a indignat profund, întrucât eu, ca frate, îl ştiam preocupat de starea sănătăţii sale precare, deoarece era invalid de război, cu infirmitatea mâinii stângi şi avea afectate organele interne prin existenţa unui număr de schije neoperate în zona toracică şi a bazinului, dar el era, de asemenea, preocupat de problemele legate de întreţinerea familiei lui.

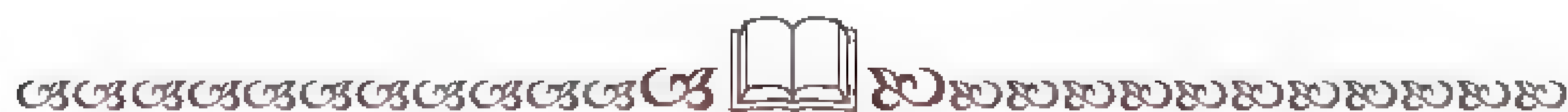
Ca urmare a aplicării măsurilor de cercetare şi a tuturor metodelor de constrângere fizice şi psihice în scopul recunoaşterii vinovăţiei, lipsind alte probe, starea de sănătate a fratelui meu anchetat s-a înrăutăţit considerabil, din cauza torturilor suferite, în cursul cărora nu a recunoscut acuzaţia adusă.

Constatându-se, în urma confruntării cu cei arestaţi din gruparea de partizani, că arestarea lui a fost consecinţa unei confuzii, a fost eliberat după circa o lună de zile.

Grav bolnav, însă, deşi, după eliberarea din detenţie, s-a internat imediat în spital, a decedat la data de 7 februarie 1960.

În analele luptei împotriva terorii comuniste, fratele meu, Deaconu Gr. Ion, rănit grav în cel de-al doilea război mondial, trebuie cinstit şi ca un adevărat erou al rezistenţei anticomuniste !...

— Vasile Deaconu —

MONUMENTUL EROILOR

REZISTENȚEI ARMATE ANTICOMUNISTE DIN MUNȚII FĂGĂRAȘ

Construcţie monumentală sculptată în lemn, cu semnificaţii religioase tradiţionale, troiţa dedicată eroismului luptătorilor anticomunişti pentru libertate din Munţii Făgăraş, care au dat un dureros tribut de sânge în confruntarea inegală cu forţele represive ale Securităţii, este amplasată în satul Poenărei, la intrarea în curtea gospodăriei familiei preotului Ioan Constantinescu.

Troiţa de lemn prezintă, pe lângă valenţe artistice incontestabile, şi un caracter, prin excelenţă, documentar, întrucât sunt incizate, pe plăci metalice, numele eroilor care au fost ucişi, în noaptea de 18 iulie 1959, la Închisoarea Jilava, ale celor care s-au jertfit în luptele din munţi, ori au murit în închisorile comuniste în condiţii inumane.

Troiţa eroilor Rezistenţei armate anticomuniste din Munţii Făgăraş a avut o tristă odisee. Destinată, iniţial, unui amplasament în centrul comunei Nucşoara, unde s-a constituit nucleul rezistenţei anticomuniste, troiţa a incitat spiritele unor „neocomunişti" din localitate care s-au opus vehement acestei acţiuni.

Octavian Paler, reputatul formator de opinie publică, intervine pentru a apăra memoria celor care au făcut, din Nucşoara, *„un simbol"*, opunându-se *„hăitaşilor Securităţii, neocomuniştilor care conlucrează ca dreptatea să fie o vorbă goală"*, relevând crudul adevăr că *„pe supravieţuitorii rezistenţei nu-i apără nimeni"*. Referindu-se, în articolul «Scandalul Nucşoara», la cazul concret al amplasării acestui însemn comemorativ închinat eroilor Rezistenţei, Octavian Paler menţiona că *„victimele nu au dreptul nici măcar la o troiţă care stă acasă la Elisabeta Rizea – legendă vie a rezistenţei, a virtuţilor româneşti – şi nu poate fi ridicată nicăieri... Doamne, în ce ţară trăim ?"*, se întreabă, indignat de situaţia creată, autorul articolului.

Temându-se de ameninţările tot mai frecvente ale unor „neocomunişti" din Nucşoara că, dacă va fi înălţată în faţa casei ei, troiţa va fi distrusă, izbindu-se de refuzul categoric de a se permite amplasarea acesteia în cimitirul bisericii, Elisabeta Rizea acceptă propunerea economistului Nicolae Ionescu din Domneşti, fost deţinut politic, iniţiatorul de facto al edificării troiţei, de a prelua elementele componente ale monumentului memorial, pentru a-l ridica în satul Poenărei, în apropierea ultimului punct de rezistenţă al partizanilor din gruparea «Haiducii Muscelului».

Cu acordul fiicei preotului Ioan Constantinescu, profesoara Iuliana Preduţ-Constantinescu, ea însăşi fostă deţinută politic, şi al soţului său, ing. Nicolae Preduţ, Troiţa eroilor Rezistenţei anticomuniste din Munţii Făgăraş a fost înălţată în curtea gospodăriei familiei preotului erou, ucis la Jilava, ca membru al formaţiei de partizani, şi a cărui soţie, prezbitera Justina Constantinescu, fusese, de asemenea, condamnată la ani grei de detenţie pentru „omisiune de denunţ".

Troiţa reprezintă un însemn veşnic viu al recunoştinţei fără sfârşit pentru jertfa supremă a partizanilor de pe versanţii sudici ai Munţilor Făgăraş care au luptat împotriva „ciumei roşii" aduse de Armata sovietică „eliberatoare" pe pământul sfânt al României noastre milenare.

—Gricon—

COORDONATE SPIRITUALE

LEGENDA SATULUI POENĂREI

Trei au fost moşii cei mai vechi ai satului Poenărei... Au fost Badea Butoiu, Ion Popescu şi Cercel. Din Badea Butoiu, s-a tras Grigore Poenăreanu, preotul Poenăreanu şi Tomeştii; din Popescu, s-a tras familia Uşureilor, a Bondoceştilor şi Mireştilor; iar din Cercel, s-a tras familia Marineştilor, a Doneştilor şi Ţârleştilor.

Cele mai întinse moşii le au urmaşii lui Butoiu, că n-a avut mulţi moştenitori. Urmaşii celorlalţi moşi, fiind mai mulţi, au câte mai puţină moşie.

Iar moşii de care pomenim au trăit de mult, de mult, chiar înainte de Mateiu Basarab, domn al Ţării Româneşti, între anii 1632-1654.

Peste familiile de baştină, au venit acum 180 de ani, câteva familii din Argeş, de la Aref, şi s-au aşezat la noi. Una din acele familii a fost şi acea a lui Pârvu Popescu, din care se trage neamul Andreeştilor.

Pe aici, prin Poenărei, au venit, de mult, fel de fel de naţii, mai rele şi mai hrăpăreţe una decât alta: ruşi, turci, nemţi.

Da', cum au venit, aşa s-au dus. Şi n-au lăsat nici urmă...

*Legenda satului Poenărei a fost culeasă de Constantin Rădulescu-Codin şi publicată în volumul «Muscelul nostru. Comuna Corbi şi locuitorii săi», apărut în Câmpulung-Muscel, în anul 1922.

CONSTANTIN RĂDULESCU-CODIN [1875-1926] s-a născut în satul Zgripceşti, comuna Priboieni, judeţul Muscel. A fost un excelent învăţător, inspector şcolar şi folclorist român.

C. Rădulescu-Codin a publicat cea mai întinsă colecţie de poveşti din Muntenia («Din Muscel», «Cântece poporane», «Îngerul românului», «Poveşti şi legende din popor», «Comorile poporului»).

Ilustrând în modul cel mai elocvent sintagma atât de uzitată de „apostol al satului", distinsul cărturar muscelean, C. Rădulescu-Codin a lăsat posterităţii, prin opera lui, monumente de limbă şi de adâncă simţire românească, iscodind cu mintea şi cu sufletul său împătimit de frumos, comori perene ale spiritului naţional.

CĂRŢI de SUFLET

IULIANA PREDUŢ- CONSTANTINESCU

SPERANŢE ÎNCĂTUŞATE

Cu sacrificiul retrăirii lor, autoarea mărturiseşte situaţiile-limită, uneori, greu de închipuit, prin care a trecut în anii 1959-1964, fiind, atunci, o tânără absolventă de Filologie, abia căsătorită (avea să nască, în detenţie, o fetiţă, profetic botezată „Libertatea”…).

Acum, mamă a două fiice şi bunică a 3 nepoţi, îşi descrie tulburătoarele amintiri cu firească sinceritate şi fineţe psihologică, dar, mai ales, cu o anumită detaşare a acelor rari oameni, cărora anii de cruntă şi nedreaptă suferinţă, în loc să-i înrăiască, sau să-i distrugă, le conferă o toleranţă aproape Cristică, a învingătorilor de Destin, oricare ar fi fost acesta.

Mănunchiul de «Speranţe încătuşate» are, astfel, valoarea unui document istoric „trăit şi suferit” al acelei vremi, scris acum de Doamna Iuliana Preduţ-Constantinescu, poate un caz unic în memorialistica detenţiei la noi, scrisă îndeobşte de bărbaţi.

Stilul în care a fost conceput acordă acestui document autobiografic şi valenţa unui „imn” izvorât din durere îngemănată cu speranţă, închinat virtuţilor esenţiale, arhetipale ale neamului nostru, mai puţin evidente, poate, azi, dar, credem, perene în istoria noastră: omenia şi solidaritatea în momentele de cumpănă majore, tăria de caracter, credinţa în Dumnezeu şi în speranţă, niciodată ucise.

De fapt, această destăinuire se vrea un îndemn adresat tinerei generaţii, mai ales, adolescentelor şi tinerelor femei ale acestei ţări, ca, prin cunoaşterea şi neuitarea „umbrelor” trecutului, să evite repetarea tragediei lor, ca o garanţie pentru viitorul mai senin al copiilor lor – primele generaţii de români ai secolului ce bate la uşă.

Pentru că trăim cu adevărat atât cât şi alţii vieţuiesc în noi şi vom supravieţui, cât vom trăi încă, în ceilalţi.

Piteşti, 2000

–M. Mucenic Mărtoiu–

M. MUCENIC MĂRTOIU [1939– 2003] este pseudonimul literar al medicului ginecolog Cinel Mărtoiu, sensibilul autor al volumului «Transplant de suflet. Aforisme. Versuri», apărut în anul 2002.

Cinel Mărtoiu a fost descendentul unei faimoase familii de intelectuali din Stăneşti-Muscel: tatăl său, Victor Mărtoiu – un celebru chirurg piteştean, iar bunicul matern – Mucenic Comăndăşescu, un institutor excepţional şi un consecvent luptător pentru eliberarea de sub opresiunea comunistă, care şi-a sfârşit viaţa în regimul de teroare din Închisoarea Jilava.

Din «SPERANŢE ÎNCĂTUŞATE», operă memorialistică încărcată de suferinţă, dar şi de speranţă, scrisă, în anul 1999, de profesoara Iuliana Preduţ-Constantinescu, reproducem, integral, capitolul final:

Stea polară: credinţa !...

În iadul închisorilor comuniste, singura noastră rază de nădejde a fost credinţa !...

Credinţa deplină în Dumnezeul cel Atotputernic şi în dreptate !...

Credinţa în viitorul de libertate al poporului nostru împilat de comunişti fără de neam şi fără de ţară !...

Credinţa a fost flacăra veşnic vie care ne-a luminat sufletele în bezna închisorilor...

Credinţa a fost miracolul divin care a smuls cătuşele deznădejdii ţintuite pe speranţele noastre în lunga noapte a detenţiei...

Credinţa noastră veşnic vie ne-a mântuit !...

Dumnezeule, ajută-ne să ne-o păstrăm curată, pentru că, fără credinţă – această strălucitoare stea polară a unei căi demne în viaţă –, rămânem, pentru totdeauna, pierduţi în deznădejde !...

În lunga şi apăsătoarea noapte a detenţiei, deşi încătuşată, speranţa în lumina nestinsă a adevărului a învins suferinţa, iar visul de a trăi în libertate ne-a întărit credinţa că nu vom fi înfrânţi prin teroare...

De aceea, inspiratele versuri ale poetului martir câmpulungean Radu Gyr – pentru multiplicarea şi răspândirea cărora tatăl meu a fost acuzat, printre altele, la proces – exprimă miracolul rezistenţei noastre spirituale în crunta confruntare cu suferinţele îndurate în cumplitele temniţe ale regimului comunist totalitar:

„Înfrânt, nu eşti atunci când sângeri
nici ochii când în lacrimi ţi-s !...
Adevăratele înfrângeri
sunt renunţările la vis !...”.

MIRAJUL COPILĂRIEI FERICITE

„Când nu mai suntem copii,
nu mai suntem !"...
– C. BRÂNCUŞI–

Constantin Samoilă, un încântător Creangă contemporan al spaţiului de veşnică dăinuire românească dintre semeţia Munţilor Carpaţi şi „drumul fără pulbere" al Dunării albastre, infirmă, prin rememorarea clipelor copilăriei sale fericite, aserţiunea iluministului francez Jean-Jacques Rousseau, potrivit căruia „copilăria este somnul raţiunii"... Ingeniozitatea copilului din acest minunat sat ctitorit la poalele celor mai înalţi munţi ai ţării, sat intrat în Istoria României, prin uriaşul tribut de sânge dat în cursul Rezistenţei armate anticomuniste de pe versanţii sudici ai Munţilor Făgăraş, este extraordinară.

Autorul rămâne, prin însăşi structura sa intimă, un iremediabil îndrăgostit de pitoreştile locuri în care a văzut lumina zilei, unde, ca şi celebrul povestitor român, şi-a rupt hainele noi, de şcoală, pe derdeluşuri, a plutit cu buştenii pe „Bistriţa Muscelului", a păscut vacile pe dealurile fermecătoare ale satului Poenărei împreună cu prietenii săi de năzbâtii, a colindat cu gând lacom după mere, nuci şi covrigi, sărind peste focu' lu' Sumedru, cu fundul pantalonilor ars de flăcări, dar şi cu bucuria că se purifică, astfel, de toate „păcatele tinereţii", pe care ni le împărtăşeşte, cu un uimitor har, în minunate evocări de suflet reunite sub titlul «Din amintirile copilăriei», şi publicate, spre bucuria nepoţilor săi: David, Andrei şi Ştefan şi a tuturor celor scumpi lui, care îi sunt atât de apropiaţi sufleteşte...

Ilustraţiile – redând atât de plastic secvenţe din clipele de neuitat ale copilăriei – îi aparţin, dovedindu-se, o dată mai mult, că **autorul este un suflet dăruit artei, iar grafica lui – o artă dăruită sufletului.**

Din florilegiul de întâmplări pline de farmec, povestite de autor, reproducem amintirea de o mare încărcătură sufletească, despre ultima întâlnire cu unchiul său iubit, eroul sublocotenent David Păunescu:

Aveam şase-şapte ani, pe când atmosfera curată a cetinii de brad a început să miroase a praf de puşcă... Războiul a afectat satul Poenărei, prin tributul de sânge dat de unii dintre fiii lui. În 1944-1945, eram mic, dar, împreună cu alţi copii mai mari, când auzeam avioanele grele americane care se îndreptau, încet şi sigur, spre Ploieşti, fugeam pe deal, ori ne ascundeam sub lespezile Văii lui Roman, sau ne destindeam cu înecarea puilor de raţă sau de gâscă în bâltăul ce-l zidisem cu multă trudă...

Ne amuzam, pe fondul zgomotului avioanelor încărcate cu bombe, care, urmărite de altele mai mici şi mai zglobii, se furişau printre perdelele de nori...

Din când în când, cădea câte o paraşută dintr-un avion ce fumega la coadă, probabil lovit, şi, de cele mai multe ori, bieţii soldaţi rămâneau agăţaţi printre brazii sau fagii din zona Plaiului Mic...

Îmi amintesc, cu multă durere în suflet, de unchiul meu, tânărul sublocotenent David Păunescu, care, proaspăt ieşit din Şcoala de ofiţeri, a fost trimis pe front...

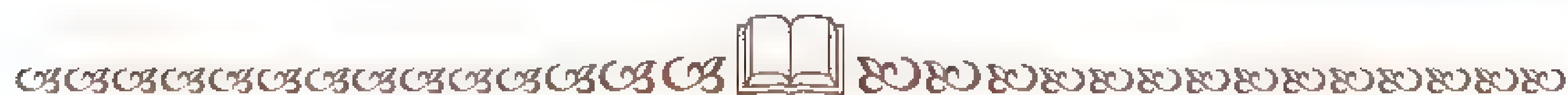
În drum spre Oradea, unde se desfăşura ofensiva din vest, ne-a făcut o scurtă vizită... Unitatea lui militară venea dinspre Câmpulung-Muscel şi se îndrepta, prin zona împădurită, spre Curtea de Argeş... Mă iubea atât de mult, eu fiind primul lui nepot, încât nu s-a putut abţine să nu treacă măcar câteva minute să mă vadă pe mine şi pe ai mei şi să-mi dăruiască cele mai minunate jucării pe care aveam să le admir vreme îndelungată...

Era seară, se lăsase întunericul peste pădure, iar mama îmi făcea baie în hârdăul plin cu apă de ploaie încălzită suficient, pentru a nu-i răci odrasla...

La apariţia unchiului meu, am uitat de toată ruşinea ce mă caracteriza şi, ud leoarcă, m-am aruncat în braţele lui, parcă prevestind că va fi ultima noastră întâlnire... După câteva luni, am auzit că iubitul meu unchi a căzut eroic în luptele din Munţii Tatra, străpuns de gloanţele unei mitraliere ucigaşe...

Durerea a cuprins întreaga suflare a satului... Să-i fie pomenirea veşnică !...

—Cronicar—

VATRA NATALĂ
– mărturisiri lirice –

Întoarcere la vatră

Mi te-ai întors în cale, sat bătrân,
cu râpi, cu dor, cu linişti de altare...
Credinţa rătăcirii – ochi păgân–
torcea, sub geană, pribegiri amare...

Te-a stins uitarea în vreun colţ străin,
pe unde paşii mi-au bătut ocol,
de-mi plâng durerea-n barbă de vecin
şi-n cripta amintirii mi-s sobol...

Chemarea

Chemarea ţarinei părinteşti
e lacrimă proaspătă,
oricât s-ar cerne, peste ea, ploile depărtării...
Foşnetul stejarilor de pe creste
e strigătul inimii
în pragul bătrânei case rămase;
inima mamei – lacrimă proaspătă,
oricât s-ar cerne, peste ea, ploile depărtării...

Frământări târzii

Mai ard, în vatră de legende, focuri
aprinse de comori pierdute-n vreme;
mai cată iar, sub zodii de blesteme,
vreunii bogăţia pe alocuri ?

Mai îngenunche noaptea vreo iubire
în iarba pătimaşă de ispită ?
Mai lunecă, de vânturi, rătăcită,
o doină din caval a nemurire ?

Mai spintecă cununi de-ntunecime
fulgere-snop iscate în Cătină ?
Mai ia vămaşul anilor, sub tină,
poveştile păstrate-n bătrânime ?

Bătrânele case

Bătrânele, străbunele case
îşi dospesc putregaiul în oase;
şi-au lăsat pleoştite, pe-o parte,
căciulile sparte.
Iar ploile le despletesc pereţii
şi-n ele, ierni îşi culcă trist nămeţii.
Prin ochii scoşi ai ferestrelor,
bătrânele case rânjesc a pieire
pădurilor care-şi înalţă semeţ
copacii drepţi,
cerşindu-le, cu despuiate feţe,
toiag de bătrâneţe...

Copilărie

Ce larmă s-aprindea pe dealuri,
când ne piteam printre copaci,
când strechea dădea în vaci
şi coboram sfârşiţi pe Maluri...
De fulgera vrăjmaş pământul
vreun colţ de cer stârnind furtuni,
buchet stăteam pe sub aluni !
Ne tremura, de groază, gândul...
Iar când toţi nourii balauri
zăceau încinşi cu curcubeul,
ne înălţam, spre soare, zmeul,
să-i prindem razele în lauri !

La tulitul oilor

Când coborau ciobanii de la munte,
prin sat, doar vântul mai umplea pustiul;
din ploşti de nuntă, te-mbia rachiul
şi se cinsteau bătrânii pe-ntrecute !

Se legănau sfârşiţi de oboseală –
păsări cu aripi frânte – pe poteci
şi te certau cu ochi de pradă, reci,
de-i înţepai cu vorbe de ocară...

Se îndoiau ca sălciile pletoase,
bătute de vântoase pe pământ,
legându-se, cu aprig jurământ,
să ardă prunii năpădiţi pe case !

Acasă

Pe Capu' Dealului, mai urc
potecile-nierbate-n mine;
mai port, în suflet cald, de prunc,
candoarea clipelor senine.

Mai lunec ochii peste dealuri,
ca o credinţă spre înalt;
mai zăbovesc pe prispa casei,
de alte doruri tulburat.

Mă mai închin, de prind să crească
învolburări peste Cătină,
căci cugetul mi-a fost acasă
neîntinat de nici o tină…

– D. Gorin –

FOLCLOR LOCAL

Copil-Roman sau Românaş[1]

Cică era odată, de mult, luptă straşnică între nemţi şi turci, iar românii noştri trecuseră de partea nemţilor, că ăştia erau d-o lege cu noi. Şi se luptau românaşii ca zmeii, de făcuseră cărări, cărări în oastea păgână; iar pe tot câmpul acela, cât vedeai cu ochii: „Nu era porumb, nici grâu, / numai sânge până-n brâu; / nu era iarbă, nici izmă, / numai sânge până-n cizmă; şi nici orz, şi nici secară, / numai oase de cătană"…

Da', ştiţi cine se lupta mai cu foc ?… Iacă, trei fraţi voinici şi vioi, de pe aici, de pe la noi. Unul era Din, altul Costandin şi celălalt, cel mai mic, Copil-Roman. Când e vorba d-ăsta mai micul, făcuse minuni de vitejie. Se dusese chiar la Ţarigrad şi răpise din mâinile turcilor pe trei fete de împărat, pe cari păgânii le ţineau, de mult, în robie. D-aia se pornise lupta şi mai aprigă. Aşa. Da' într-o zi, când se mai ostiase lupta, pe când cei trei fraţi şedeau la masă cu fetele şi mâncau şi petreceau, iacă, li se pare că se apropie iar duşmanul de ei şi trimet pe Copil-Roman să se urce pe o movilă şi să vadă bine ce e.

Viteazul se duce şi, văzând oaste multă de turci şi tătari venind spre ei cu postomolul, se duce la frăţiori de le spune: „Dine, Dine, neică Dine, / şi tu, neică Costandine, / nu e ceaţă de la nor, / ca să se-nalţe la cer, / nu e pulbere de vânt / să se lase pe pământ, ci vin tătarii cu droaia, / ca frunza şi ca iarba…/ Şi mai colo-n răsărit, / nu ştiu: lăpuşi a-nflorit, / ori că turci au tăbărât". Fraţii, auzind aşa, l-au trimes înapoi, să vază cam câtă oaste este. Copil-Roman s-a dus, dar, văzând zeci de mii că vin în grabă spre ei, n-a mai venit îndărăt la ai săi, ci, cum avea putere de uriaş, şi-a încălicat murgul, şi-a făcut semnul sfintei cruci şi, cu paloşul în mână, a intrat singur în oastea păgână. Să fi văzut atunci ! Picau, măre, păgânii ca la seceriş snopii !…. Aşa… Şi tăia voinicul la duşmani,

[1] Acest viteaz era originar din satul Poenărei; de la el, se trage numele Văii lui Roman.

vreme multă. Pe cine ajungea, îl şi ciopârţea !... Nici în gaură de şarpe nu scăpau tătarii de el. Şi, când era soar'ii-n chindie, mai avea Roman o mie. Acu, să venim la cei doi fraţi şi la cele trei fete de împărat. Văzând că nu mai soseşte Copil-Roman, mândrulia lui a început să grăiască: „Dine, Dine, neică Dine, / şi tu, neică Costandine, / vezi, Roman că nu mai vine ? / Ori tătari mi l-au tăiat, / ori că turci mi l-au mâncat / şi pustie m-au lăsat”...

Au plecat fraţii la oaste şi acolo, Copil-Roman văzându-i, le-a grăit, de departe: „Dine, Dine, neică Dine, / şi tu, neică Costandine, / voi păziţi-vă de mine ! / Calu' mi s-a-nfierbântat, / ochii s-a-mpăienjenat, / paloşu-n sânge spurcat / nici nu s-a mai săturat. / Căluşelul de sub mine / nici nu mai cunoaşte bine. / Voi bateţi marginile / şi eu bat mijloacele, / că le ştiu soroacele”.

Şi mergea lupta înainte şi voinicul, viteaz fără pereche, a răpus şi pe un cazac cu trei fire în barbă şi cu două la mustaţă, care, de stângaci, era stângaci, dar, de sabie, dibaci.

Dar, de la o vreme, fraţii n-au avut de lucru... S-au îmbrăcat în haine tătărăşti şi, cine ştie cu ce gând, s-au amestecat în oastea duşmană. I-a păscut păcatul, însă, că voinicul, de cum i-a zărit, i-a tăiat şi pe ei, fără să-i cunoască: „Capu' că le retezea, / capu-n suliţă-l punea, / pe-amândouă le izbea, / peste câmpuri, le-arunca”.

Pe urmă, potolit, a început să caute pe Din şi Costandin. A umblat el în sus, a umblat în jos, a răscolit pe cei morţi. Nimic !

Dacă a văzut aşa, s-a dus de a cercetat pe cei doi tătari omorâţi în urmă. Amar de el, atunci !...

Când a văzut că şi-a ucis fraţii, ştiţi ce a făcut ?...

A înfipt paloşul cu prăseaua în pământ şi s-a înjunghiat, căzând mort peste trupurile celor doi fraţi mai mari.»

Voinicel străin

Verde lin pelin
şi dă rozmalin,
Voinicel străin,
ca măr dulce-n drum,
măr dulce, rotat,
de crăci povărat,
cu mere-ncărcat...
Câţi călători trece
nu mi-l ocoleşte
şi-l zburătoreşte...
Merişoare-i curge,
tulpişoara plânge
cu lacrimi de sânge...
Taci, tulpină, taci,
că tot tu le tragi !
N-are vină pomu';
ş-are vină omu'
care-a sădit pomu';
care l-a sădit
şi l-a presădit
şi nu l-a-ngrădit
cu par, cu nuiele,
cu cuvinte grele,
mărăcini prin iele...

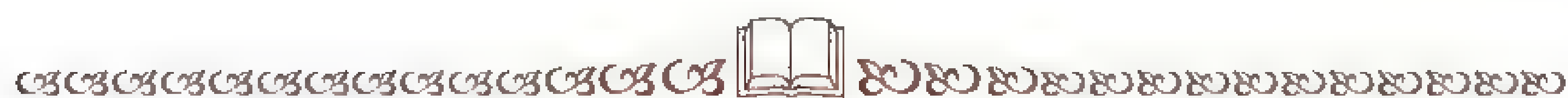
Textul baladei «Voinicel străin» a fost cules de la Ion M. Marinoiu, în vârstă de 71 de ani, din satul Poenărei, în ziua de 3 iunie 1955, de către folclorista G. Suliţeanu. Balada a fost transcrisă de A. Sachelarie. Informatorul Ion M. Marinoiu mărturiseşte că o ştie „dă la lăutaru' Pestriţu, dă dămult”...

Redacţia mulţumeşte profesorului Sorin Mazilescu din Coşeşti pentru semnalarea, în arhivele Centrului naţional de folclor, a acestei importante balade populare cu circulaţie în satul Poenărei.

Cânt drag pentru POENĂREI

Dragii mei din Poenărei,
cântul meu e pentru cei
născuţi în satul iubit,
un sat nemaipomenit;
că e locu' cel mai sfânt,
pentru mine, pe pământ…
De la Corbişori, în sus,
urcând dealu' spre apus,
afli un sătic ascuns.
Nu e sat ca alte sate,
să se vadă de departe:
e ascuns doar printre meri,
printre meri, şi printre peri,
printre nuci, şi printre pruni;
sat bogat cu oameni buni,
sat bogat şi sat frumos
şi cu pământu' mănos…
N-a greşit cine a zis
că e „picior de Paris" !…
Oamenii ce-l locuiesc,
cu drag, pământu' muncesc:
au sădit livezi cu pruni –
moştenire din bătrâni…
De ţuica lor minunată,
s-a dus vestea-n ţara toată
că-i dulce şi aromată !…
Din ţuica de Poenărei,
beat să fii, şi tot mai bei !…
Frunzuliţă matostat,
de la soartă, mi-a fost dat
să mă-nsor în acest sat,
să mă-nsor în Poenărei,
să fiu cu prietenii mei,
să trăim toţi împreună,
cu drag şi cu voie bună !…

—Ion Fulga—

REPORTAJ
din POENĂREI

LA POVARNĂ...

Amplasată „strategic" în zona centrului de greutate din satul Poenărei, povarna sau „facultatea de limbi încurcate", aşa cum o numesc localnicii, reprezintă o sursă economică autentică, dar şi un mijloc de asigurare a bunei dispoziţii, atunci când nu depăşeşte măsura admisibilă reprezentată prin numărul de „spânzuraţi", adică ţoiuri cu ţuică...

Dar cum ţuica de Poenărei te îndeamnă „beat să fii şi tot să bei", sânt şi situaţii când, fără să-ţi dai seama, te depăşesc puterile şi te obligă să devii mai mult neom decât om...

Cazurile sânt rare, dar, de cele mai multe ori, spectacolul oferit nu e deloc de neglijat.

Povarna este, cu siguranţă, un „edificiu" care nu trebuie ocolit...

Obiceiul fabricării ţuicii din prune, sau a rachiului din mere şi pere a fost moştenit de la străbunii noştri Daci şi trebuie să dăinuiască, precum folclorul atât de bogat, inspirat din „darul suptului" peste măsură...

Activitatea modernă a intervenit şi în fabricarea ţuicii, aşa încât mestecarea manuală a borhotului din cazan a fost înlocuită cu învârtirea cu motor electric, iar transportul cu găleţi al apei în răcitor a fost înlocuit cu pompe electrice speciale. Interiorul povernei este intim şi seducător: din vatră, limbile focului te bronzează chiar şi în iernile cu ger şi zăpadă abundentă.

Jarul scos prin cenuşar este ideal pentru operaţia obligatorie de coacere a cartofilor în spuză, sau pentru răsucirea frigării din metal, confecţionată special, care face parte din obiectele de inventar ale edificiului, frigăruie înţesată cu hălci de carne de oaie ornate cu felii de ceapă, creându-ţi un apetit cu totul deosebit, atât la degustarea cu „spânzuratul" din bota dimensionată în funcţie de capacitatea cazanului, cât şi la servirea pastramei strict autentice, atât de gustoase.

Din când în când, focul trebuie alimentat cu lemne, care au fost depozitate cu grijă, o dată cu încărcarea cărătorului pentru primul transport al borhotului. Degustarea şi stabilirea calităţii produsului se fac de fiecare trecător invitat sau autoinvitat la „masa juriului".

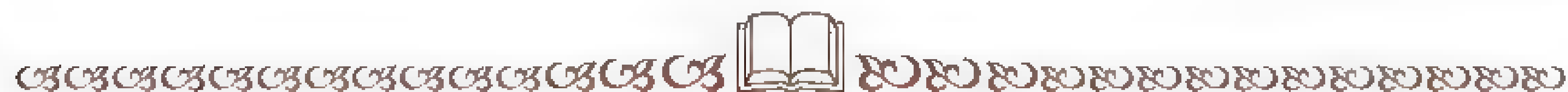
Apărut ad-hoc într-o astfel de ipostază, participând la discuţii de tot felul, inclusiv politice, de integrare în U. E., am depistat un rapsod popular în persoana consăteanului Gigi Baciu, om trecut de vârsta semicentenarului şi care, din când în când, la povarna lui Sorin, delectează consătenii cu autentice perle folclorice locale...

Una dintre perlele scoase din traista doldora de ghiduşii a consăteanului nostru o reproducem, în revistă, spre deliciul cititorilor ei devotaţi:

„Te-n tur, cracă de prun,
că tu faci rachiul bun !...
Toamna, când se face ţuica,
îţi e şi mai dragă puica !...
Ţuica de la Poenărei
e mai dulce-n doi, de-o bei !...

Te face, din om, neom;
când te-mbeţi, te ţii de pom !...
– Cobori, Doamne, pe pământ,
să vezi ce ţuic-am făcut !...
Am făcut ţuică de prună,
să ne fie viaţa bună !...".

—Reporter—

„BULETIN METEOROLOGIC" POPULAR

IANUARIE (Ghenar)■ Dacă **ghenar** este cu moină, primăvara va fi friguroasă. **Ghenar** uscat şi geros aduce un **februarie** cu nea. Dacă picură de la streşini în săptămâna dintâi după Anul Nou, atunci, vara, poamele vor fi viermănoase.

FEBRUARIE (Făurar)■ Dacă **făurar** e vântos, vara e secetoasă. Dacă tună în **făurar**, vara vor fi furtuni. Dacă va cânta bufniţa, e semn de primăvară timpurie. Dacă piţigoiul cântă, se va desprimăvăra curând.

MARTIE (Mărţişor)■ Dacă **martie** este cu rouă, după Paşti, mult o să plouă. Tunete în **martie** arată an mănos. Cu cât mai uscat va fi **martie**, cu atât mai umed va fi în **aprilie**. **Martie** vânturos, **mai** frumos.

APRILIE (Prier)■ **Aprilie** frumos, **mai** viforos. **Prier** fără ploaie – cheful nostru-nmoaie. Vântul de **aprilie** e vânt de mugur şi împănează codrul şi pometul. Dacă tună în **aprilie**, nu te mai teme de ger.

MAI (Florar)■ Roua de seara şi răcoarea din **mai** aduc fân şi vin mult. **Mai** ploios, **iunie** frumos. Tunetele dese arată an roditor. Dacă plouă în **mai**, tragi nădejde de mălai.

IUNIE (Cireşar)■ Dacă plouă în **iunie**, nu va fi mălai. **Iunie** umed şi rece strică tot anul. Călătoria furnicilor vesteşte an bun. Dacă sunt mulţi bureţi iuţi, iarna viitoare are să fie uşoară.

IULIE (Cuptor)■ Dacă păianjenul îşi rupe pânza în două, va ploua. Când muşuroaiele de furnici sunt mai ridicate decât de obicei, atunci va fi iarnă grea. Căldură mare înseamnă an mănos.

AUGUST (Gustar)■ Dacă sunt alune multe, va fi iarnă grea. De se arată negura pe livezi, după apusul soarelui, va fi timp bun. Dacă barza „toacă", va ploua. Dacă, în **august**, nu e căldură, fructele rămân necoapte.

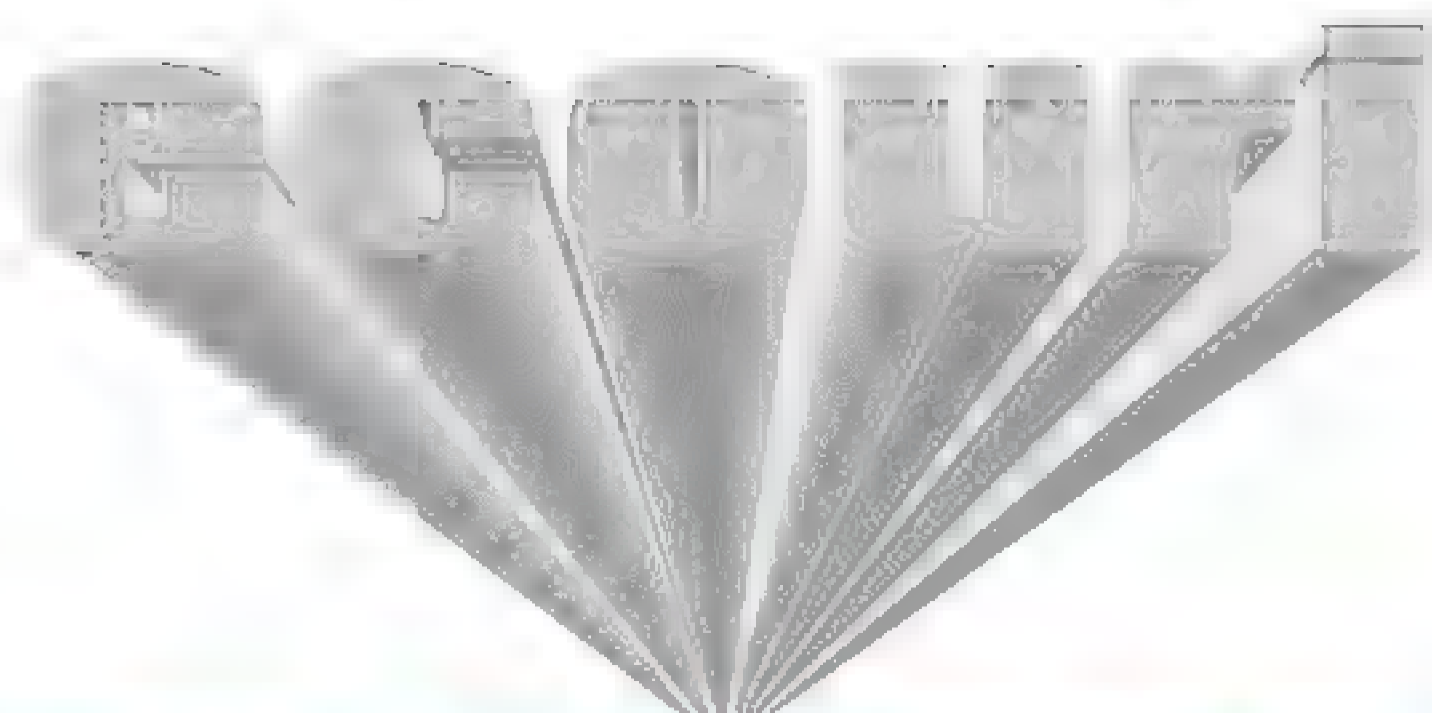
SEPTEMBRIE (Răpciune)■ **Răpciune** cald, **brumărel** rece şi umed. Tunetul în **septembrie** vesteşte nea multă în **februarie**. Dacă pleacă rândunelele, vine iute iarna. Dacă înfloresc scaieţii, atunci va fi toamnă frumoasă.

OCTOMBRIE (Brumărel)■ Dacă, în **octombrie**, cade multă brumă şi ninge, luna **ianuarie** va fi moale şi călduţă. Cu cât frunzele arborilor cad mai curând, cu atât mai roditor va fi anul următor. Când arborii ţin frunza mult, iarna e departe, dar va fi grea.

NOIEMBRIE (Brumar)■ Când, în Postul Crăciunului, e vreme moale, atunci primăvara va fi ploioasă. Cum va fi vremea în ziua de Ovidenie (Intrarea în biserică a Maicii Domnului), aşa va fi toată iarna. Dacă, de Sfântul Andrei, luna va fi plină şi cerul senin, iarna va fi moinoasă.

DECEMBRIE (Undrea)■ Dacă începutul lunii va fi geros, următoarele zece săptămâni vor fi geroase. Când câinii latră la lună, urmează ger mare. Crăciun negru (fără zăpadă), Paşti albe (cu zăpadă).

Bibliografie: Antoneta Olteanu – *Calendarele poporului român*, Bucureşti, 2001, passim.

LA APARIŢIA REVISTEI NOASTRE

■ Redactorul şef-adjunct al prestigioasei reviste de cultură «**Argeş**», **Denisa Popescu**, îşi informa cititorii, în numărul din decembrie 2004, despre apariţia revistei noastre. Conţinutul semnalării este reprodus integral, în continuare:

FIII SATULUI POENĂREI

„Consemnăm apariţia revistei ***Poenărei – străbuna vatră natală****, numărul 1, anul I, sprijinită financiar de fiii, naturali sau adoptivi, ai satului Poenărei.*

Colegiul redacţional, coordonat de prof. ***Grigore Constantinescu****, realizează, în acest prim număr, o monografie sui-generis a satului Poenărei, având ca repere istoria frământată a aşezării şi efervescenţa recunoaşterii de astăzi, chiar dacă tardive, a obolului său de suferinţă, devoţiune şi creaţie.*

Revista redă, sub forma fotoreportajului, de-a lungul a 16 pagini, scene reprezentative din viaţa satului, la ceas de sărbătoare.

Meritoriu aportul artistului plastic Constantin Samoilă, care, alături de Cristian Bucur, Virgil Baciu, Iulian Cujbescu, Cornel Samoilă şi Costi-Roland Samoilă, face, din această publicaţie, un suport viu pentru tot ceea ce înseamnă vatră de permanenţă românească."

[ARGEŞ• serie nouă • anul IV (38) • nr. 12 (270)• pag. 23• Decembrie 2004]

■■ «**Argeşul**» – cotidian de informaţie, analiză socială şi afaceri – publica, în numărul său din 3 ianuarie 2005, la rubrica «Actualitate / scurt pe 2», sub semnătura F.(Florin) S.(Stoica), următorul semnal succint despre apariţia revistei noastre:

*„Luna trecută a ieşit de sub tipar revista «****Poenărei – străbună vatră natală****». Primul număr este dedicat întâlnirii fiilor satului, reuniune care a avut loc în vara anului trecut. Poenărei, sat al comunei Corbi, atestat documentar în 1528, este cunoscut prin rezistenţa armată anticomunistă care a avut loc pe aceste meleaguri la începutul anilor '50."*

[**Argeşul**, anul CXXIX, nr. 4281, p. 2, luni, 3 ianuarie 2005]

■■■ «**Observator argeşean**», cotidian de informaţie extrem de apreciat, insera, în numărul său din 15 ianuarie 2005, inspiratul articol semnat de jurnalista **Luiza Dobrescu**:

«RENAŞTEREA SATULUI ROMÂNESC»

*„La 1 decembrie 2004, un grup de temerari au iniţiat un proiect cultural prin care a luat fiinţă publicaţia anuală «**Poenărei – străbuna vatră natală**», sub coordonarea profesorului **Grigore Constantinescu**, de la Centrul judeţean pentru conservarea şi promovarea culturii tradiţionale Argeş. Apariţia revistei este legată de data de 7 august, atunci când are loc întâlnirea fiilor satului Poenărei, din comuna argeşeană Corbi.*

***Constantin Samoilă**, secretarul de redacţie al publicaţiei, spune că ideea a luat naştere din dorinţa mai multor oameni de cultură din judeţ de a perpetua viaţa şi obiceiurile autentice ale satului argeşean. Satul Poenărei, din comuna Corbi, este un loc încărcat de spiritualitate, care a dat ţării mulţi oameni de cultură importanţi. Cadrul idilic în care se desfăşoară viaţa localnicilor se învârteşte în jurul „minunilor dumnezeieşti de arhitectură şi pictură din Poenărei", aşa cum afirma ieromonahul şi stareţul Mănăstirii Corbii de Piatră, Ignatie Gorunescu".*

■■■■ În cotidianul «**Argeşul**» din 3 mai 2005, cunoscutul scriitor **Ion Lică-Vulpeşti** publica sub titlul «**Poenărei, străbuna vatră natală**», un articol elogios referitor la impactul pe care revista noastră l-a avut asupra cititorilor acestui important jurnal argeşean:

*„Într-o ţinută grafică remarcabilă, împodobită cu fotografii de bună calitate, ca un pom doldora de flori, şi cu un conţinut de suflet, a apărut primul număr al revistei «**Poenărei, străbuna vatră natală**».*

Poenărei este un sat din comuna Corbi, care are de toate, cum spune pictorul Constantin Samoilă, secretarul de redacţie: „şi biserică, şi şcoală, şi cămin cultural, şi povarnă, şi chiar şi intenţii de privatizare, dar şi fii minunaţi… şi un trecut istoric".

Poenărei a fost ultimul adăpost al partizanilor din gruparea «Haiducii Muscelului», care a dat un mare tribut de sânge în lupta cu regimul de teroare comunist. În revistă, se menţionează cu mult respect numele eroilor executaţi la Jilava în noaptea de 18 iulie 1959: preoţii Andreescu Nicolae şi Constantinescu Gh. Ion, învăţătorul Popescu Gh. Gheorghe, agricultorul Sorescu I. Nicolae, precum şi cele ale condamnaţilor la ani grei de detenţie: Andreescu Maria, Constantinescu Justina, Diaconu Ioan, Iliescu Nicolae, Năstase Ecaterina, Popescu Gheorghe, Popescu Maria, Preduţ-Constantinescu Iuliana, Sorescu Maria, Sorescu Gheorghe.

Primarul comunei Corbi, Mihai Ungurenuş, s-a decis**, cu prilejul întâlnirii fiilor satului Poenărei din 2004, **ca la cea de-a doua întâlnire, din 2005, să fie inaugurată Crucea Eroilor din Poenărei căzuţi în lupta împotriva terorismului comunist. Crucea va fi ridicată în cel mai înalt loc al satului.

Prima întâlnire a fiilor satului Poenărei a fost un model de recunoaştere a trăiniciei, de recunoştinţă pentru eroi, de omenie, care se dovedeşte că încă mai există.

La realizarea acesteia şi a revistei şi-au adus din plin contribuţia Mihai Ungurenuş, primarul comunei Corbi, Grigore Constantinescu, coordonator, Constantin Samoilă, secretar de redacţie, Virgil Baciu, Iulian Cujbescu, Cornel Samoilă, Costi-Roland Samoilă, foto, precum şi numeroşi sponsori, fii naturali sau adoptivi ai satului Poenărei.".

–Coordonator–

REÎNTÂLNIREA FIILOR SATULUI POENĂREI

UN ÎMBUCURĂTOR MOMENT DE BILANŢ DĂTĂTOR DE SPERANŢE PENTRU VIITORUL VETREI NATALE

Pentru reuşita deplină a celei mai mari sărbători a Poenăreilor – Întâlnirea cu fiii satului, ediţia a II-a, august 2005 –, am avut satisfacţia şi deosebita plăcere ca, în ziua însorită de duminică, 10 iulie, pe când mă îndreptam cu paşi repezi, dar siguri, pe caldarâmul îmbătrânit, spre satul natal, să întâlnesc cel mai frumos grup de fii ai satului, plini de speranţe şi dornici de a reînnoda minunata sărbătoare prilejuită de întâlnirea cu toţi cei dragi, unii localnici, alţii veniţi de departe, spre a se bucura de acest eveniment.

Invitaţi pe terasa casei cu simţire arhitecturală românească, de către Benone Baciu şi simpatica lui familie sosită doar cu o zi înainte din Capitală, pentru a se relaxa şi a-şi încărca bateriile, grupul de punere la cale a izbânzii deosebitei sărbători a luat problema în dezbatere, nu înainte de a sosi halbele cu bere proaspătă şi rece de la magazinul sătesc bine administrat de Sorin Păunescu, persoană ce s-a implicat, împreună cu familiuţa lui, în asigurarea bunei dispoziţii...Terasa se profila pe o pajişte verde crud, presărată cu flori de un colorit aparte, ce emanau parfumul care dădea inspiraţie pentru cele mai eficiente propuneri...

Fără a goli prea multe halbe cu bere, sau pahare din vinul de cel mai bun soi adus din podgorii renumite, de către Eugen Văduva, spre desfătarea noastră, s-a trecut la discuţii pe marginea unei bune organizări a sărbătorii. Preşedintele adunării: Benone Baciu, gazda noastră...

S-au făcut propuneri pentru sponsorizarea revistei ce urma să eternizeze, prin text şi fotografii, evenimentul, s-a discutat despre asigurarea unei mese comune – un picnic – la iarbă verde, pe platoul din spatele şcolii, despre invitaţii de onoare: oameni de cultură şi artă, precum şi despre asigurarea unui spectacol de către o formaţie de gen. Toate aceste discuţii s-au consemnat într-un proces-verbal „special", dar, la textul căruia s-a renunţat, din motiv de „neaducere la îndeplinire a tuturor angajamentelor" pe care şi le asumaseră unii dintre participanţi. A rămas doar o fotografie de grup în faţa terasei, toţi cei prezenţi fiind „îmbarcaţi" într-o căruţă autentică, decorată într-un mod cu totul aparte de către artiştii proprietari...

Timpul a trecut, emoţiile s-au amplificat, ziua cea mare a sărbătorii a sosit... La fel ca la prima întâlnire, fiii satului şi invitaţii lor au păşit sfios pe treptele bisericii satului nostru, au asistat cu pioşenie la slujba religioasă, au aprins lumânări şi au depus flori la mormintele celor ce până mai ieri au fost martorii tuturor evenimentelor locale şi nu numai, au făcut fotografii de grup pe treptele bisericii, pentru a-şi semnala prezenţa la cea de-a doua revedere a fiilor satului Poenărei, apoi, au coborât coasta – derdeluşul nostru din copilărire –, au admirat frumoasa amenajare a Văii lui Roman din faţa magazinului, au oftat cu strângere de inimă văzând că unele edificii reprezentative ale satului nu mai există – nici ele, dar, mai ales, cei care au locuit în ele... Sosiţi în faţa şcolii, s-a făcut primirea oficială. Aceleaşi tinere neveste îmbrăcate în cele mai frumoase costume naţionale ce au stat la naftalină, sau levănţică multă vreme, costume lucrate de cele ce nu mai sunt printre noi, au întâmpinat pe cei veniţi cu aceeaşi ospitalitate tradiţională, cu cozonac, vin şi ţuică de Poenărei...

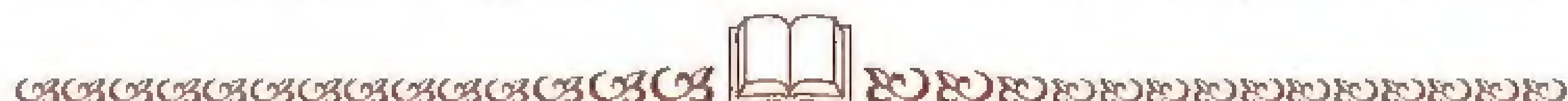
Pentru locuitorii satului nostru, „un sat de munte, nici cap de ţară, dar vatră de eroi" – aşa cum îl numea un redactor al revistei «Flacăra» prin anul 1980 –, a fost o deosebită onoare să aibă ca invitaţi personalităţi ale vieţii culturale, precum actorul Gheorghe DINICĂ – om de o nobilă sensibilitate sufletească; scriitorul şi profesorul Marin IONIŢĂ – care este legat trup şi suflet de statornicia vieţii satului românesc; distinsul profesor Gheorghe NICUŢ, primarul municipiului Curtea de Argeş, profund impresionat de frumuseţea şi reuşita manifestării noastre; tânăra realizatoare Tv Andreea PREDA, îndrăgostită de aceste plaiuri, autoarea unui reportaj filmat despre «Minunăţiile satului Poenărei»; prof. Ioan HIRU din Domneşti, „cronicar" al evenimentului pe care l-a trăit intens în acest neuitat august 2005, prof. Ion I. ILINESCU din Corbi şi mulţi, mulţi alţii... Au fost primiţi cu aceeaşi bucurie: **Formaţia artistică a satului Corbşori** alcătuită din frumoase fete îmbrăcate în costume tradiţionale corbeneşti, gemene cu cele ale suratelor lor din Jina de peste Carpaţi, rude şi prieteni ai fiilor satului.

Farmecul spectacolului care a urmat s-a datorat „orchestrei" soţilor octogenari Nicolae şi Lenuţa Oprea, lăutari renumiţi pe Valea Râului Doamnei, îmbrăcaţi în autentice costume naţionale. Lenuţa – cu vocea ei de cristal şi cu forţa bărbătească necesară umflării şi dezumflării burdufului de la acordeonul ce-l mânuia, a făcut să tresalte toată adunarea... Nicolae – mare maestru în mânuirea arcuşului – ne-a făcut să trăim clipe unice !... Ei au încântat asistenţa cu cântece din repertoriul lui Zavaidoc, Gică Petrescu, al Mariei Tănase, ori al vestitului lăutar din Corbii tinereţii multora dintre noi, nenea Din...

S-au învârtit hore în jurul „focului de tabără", a cărui flacără depăşea 8 metri, lumina lui făcând deliciul întregului sat şi nu numai, iar crengile de cetină verde, aruncate în vâlvătaie trosneau puternic, scoţând scântei care coborau haotic în jur ca nişte stele căzătoare în nopţile senine ale verii... Spre miezul nopţii, ne-am îndreptat către casele noastre cu regretul că revederea aceasta a fost prea scurtă, dar şi cu bucurie în suflet şi cu speranţa că ne vom revedea în deplină sănătate la cea de-a treia ediţie a Întâlnirii fiilor satului Poenărei – cel mai frumos sat din lume –, întâlnire care va avea loc tot în prima sâmbătă după sărbătoarea Sfintei Marii din luna august, când sperăm ca manifestarea noastră de suflet să se desfăşoare lângă un important însemn memorial: o imensă cruce închinată eroilor Rezistenţei armate anticomuniste din Munţii Făgăraş, înălţată pe locul cel mai înalt şi mai vizibil de pe golul Poenărilor, în apropierea bordeiului unde au fost prinşi cei care s-au luptat pentru libertate şi o viaţă mai bună, obiectiv promis, în sfânta biserică a satului Poenărei, la 8 august 2004, să fie realizat de către primarul comunei, Mihai UNGURENUŞ, cu sprijinul unor oameni de bine din satul nostru şi nu numai. În cadrul feeric al naturii înconjurătoare de la Lacul Roşu, întâlnirea din august 2006 ar fi mult mai motivată, întrucât, prin acest însemn al credinţei strămoşeşti, s-ar întipări în minţile generaţiilor viitoare tributul uriaş de sânge dat de fii ai satului Poenărei în lupta pentru reîntronarea libertăţii în România.

Întâlnirea recentă nu ar fi putut avea loc, fără generosul sprijin financiar şi material al fiilor naturali, ori adoptivi ai satului Poenărei: Radu HORTOPAN, Virgil BACIU, Eugen VĂDUVA, Elena-Luminiţa REIT, Gheorghe IONIŢĂ, Cornel SAMOILĂ, Iulian CUJBESCU, Mariana BUDAN, Doina ANDREESCU, Gheorghe MOROIU, Dan MOGARU, Vasile PĂUNESCU, Ion PĂUNESCU, Sorin PĂUNESCU şi al altora.

Cum au decurs pe viu „ostilităţile" la 20 august 2005, vom vedea cu toţii în cronica fotografică alcătuită din secvenţele imortalizate de către domnii: Virgil BACIU, Laurenţiu TRANDAFIRESCU, Costi-Roland SAMOILĂ. Mărturisesc sincer că nu v-aş fi putut încredinţa aceste gânduri în paginile actualului număr al revistei «Poenărei – străbuna vatră natală», fără „solidaritatea" financiară a sponsorilor: Virgil BACIU, Eugen VĂDUVA, Costi VRABIE, Vasile MAZILESCU, Cornel SAMOILĂ, Nicolae PREDUŢ, Grigore CONSTANTINESCU – redactor coordonator al revistei –, şi subsemnatul, Constantin SAMOILĂ, secretar de redacţie.

Arhitectura tradițională

„Satul este încarnarea unei vieți românești într-un colț minuscul al umanității." [Dimitrie Gusti]

Remarcându-se prin simplitatea liniilor și prin armonia proporțiilor, casele vechi din Poenărei prezentau planuri formate din: o singură încăpere, două încăperi (fiecare având ieșire separată), ori două încăperi cu tindă. Sub raportul elevației, se înregistrau, în localitate: case joase fără pivniță; case înalte cu pivniță la parter; case înalte cu odaie și pivniță la parter. Prezența, în structura caselor, a pivnițelor relevă caracterul funcțional al acestora determinat de ponderea unei ocupații tradiționale – pomicultura, produsele pomicole fiind depozitate temporar în beciurile caselor.

Construcțiile recente se caracterizează prin tendința de amplificare a planului și printr-o pronunțată decorație exterioară.

Casa Dumitru Samoilă.

Casa înv. Constantin Drăgușanu.

Casa pr. Ioan Constantinescu.

Casa înv. Gheorghe Popescu.

Colegiul redacțional
Redactor coordonator – **Grigore Constantinescu**
Secretar de redacție – **Constantin Samoilă**
Tehnoredactare – **Grigore Constantinescu**
Coperta, ilustrații – **Simona Fusaru**

Tiparul executat la S.C. TIPARG S.A.
I.S.S.N. 1841 - 5628

